

## 3505\_Az\_Qiyabi\_Yekun imtahan testinin sualları

### Fənn : 3505 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasi

#### 1 Bazar nədir?

- daxili və xarici qüvvələrin fəaliyyət göstərdiyi məkandır
- iqtisadi cəhətdən müstəqil olan alıcı və satıcı arasındakı münasibətlər sistemidir
- kənd təsərrüfatı məhsullarının satıldığı yerdür
- əmtəə və xidmətlərin reallaşdığı məkandır
- müxtəlif istehlak dəyərlərinin satıldığı meydandır

#### 2 Bazar statistikasının rolu nədən ibarətdir?

- bütün bu proseslərə və məsələlər üzrə informasiya mənbəidir
- istehlak bazarının malla təminatına dair informatordur
- qiymətlərin səviyyəsinə və inflyasiya proseslərinə dair informasiya mənbəidir
- bazarın inkişaf xarakterinə dair məlumat toplayır
- malların iqtisadi və coğrafiya ərazidə hərəkəti proseslərini öyrənir

#### 3 Bazar statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

- qiymətlərin səviyyəsi və dinamikasıdır
- tələblə təklifin nisbətidir
- bazar münasibətləridir
- əmtəə və xidmətləridir
- miqdarda ölçülə bilən kütləvi bazar hadisə və prosesləridir

#### 4 Bazarlar hansı qruplara ayrılır?

- qeyri-ərzaq məhsulları bazarı
- sənaye məhsulları bazarları
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarları
- təbii xammal bazarları
- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı, xidmətlər bazarı

#### 5 Bazarda alqı-satqının əsas forması hansıdır?

- nəqd satış
- girovla satış
- nisyə satış
- barter
- müqavilə ilə satış

6 Bazarda rəqabət nədir? Bazarda rəqabət nədir?

- daha çox mal satmağa xidmət edən vasitədir
- öz həmkarını sıxışdırıb bazardan çıxarmaq və bunun hesabına mümkün qədər çox mənfəət əldə etmək arzusudur
- satıcı ilə bazarın rəhbərliyi arasındakı mübarizədir
- bazarda alıcı ilə satıcı arasında gedən mübarizədir
- satıcıların öz arasında gedən mübarizədir

7 Kommersiya nədir? Kommersiya nədir?

- ticarətin bir formasıdır
- mal mübadiləsinin anonimidir
- alqı-satqı formasıdır
- ticarətin sinonimidir
- mənfəət əldə etməyə yönəldilən fəaliyyətdir

8 Bazar statistikasının funksional vəzifələri nədən ibarətdir?

- mal dövriyyəsinin ümumi həcmi hesablamaq
- statistik informasiyanı toplamaq, təhlil etmək və qiymətləndirmək
- bazarın coğrafiyasını öyrənmək
- bazarın böyüklüyünü öyrənmək
- bölgəvi bazarların xüsusi çəkirlərini öyrənmək

9 III blok göstəricilər nəyi xarakterizə edir?

- qiymətlərin səviyyəsini
- mal ehtiyatlarını və malın hərəkətini
- tələb və təklifin nisbətini
- bazarın ümumi vəziyyətini
- bazarın miqyasını və əsas nisbətlerini

10 V blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- mal dövriyyəsinin sürətini
- bazar fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini
- qiymətlərin səviyyəsini
- bazarın konyukturasını
- mal ehtiyatlarını və mal dövriyyəsini

11 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının sahələr hansılardır?

- ictimai iaşə statistikasına və xidmətlər statistikasına
- ticarət statistikasına
- sosial statistika
- iqtisadi statistika
- istehsal vasitələrinin topdanasatışı statistikasına, istehlak mallarının topdan və pərakəndə satışı statistikasına, ictimai iaşə statistikasına və xidmətlər statistikasına

12 Əmtəə bazarının göstəricilər sisteminin əsasında nə durur?

- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi
- Bazarın əsas sosial və iqtisadi kateqoriyaları
- Sosial iqtisadi statistikanın metodologiyası
- Bazar statistikanın metodları
- İstehsal vasitələri və istehlak şeyləri bazarı

13 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının sahələrinə aiddir:

- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi
- Əhəlinin həyat səviyyəsi statistikasına
- Səhiyyə statistikasına
- Əhəli statistikasına
- İctimai iaşə statistikasına

14 Konyuktura sözünün mənası nədir?

- Qiymət
- Orta göstərici
- Göstərici
- Nisbət

Birləşdirirəm

15 Bazar tərəfmüqabillərinin təsnifatı hansılardır?

- Ticarət təşkilatları və xidmət müəssisələri
- Ticarət təşkilatları və topdansatış müəssisələri
- Alıcılar və istehsal müəssisələri
- Alıcılar və xidmət sahələri
- Satıcılar və alıcılar

16 Ərzaq bazarı hansı qruplara bölünür?

- Topdan və istehlak bazarı
- Topdan və istehsal vasitələri bazarı
- İstehlak və alıcı bazarı
- İstehsal və istehlak bazarı
- Pərakəndə və alıcı bazarı

17 Xidmət nədir?

- Məhsulun müəyyən məsafəyə daşınmasıdır .
- Fəaliyyətin elə növüdür ki, o məhsulun maddi-əşya formasını dəyişmir;
- Ayrı-ayrı fərqlər üçün görülən işdir ;
- Məmulatların emalıdır ;
- Məhsulların çeşidlənməsi və çəkilib-bükülməsidir ;

18 Məhsul nədir?

- Müəssisənin yaratdığı müəyyən istehlak dəyərləridir .
- Emaldan keçmiş materialdır ;
- Xammal və materialdan texnoloji üsullarla əldə olunan məmulatdır ;
- İstehsalın son nəticəsidir
- İstehsalı başa çatmış obyektidir ;

19 Bazar tərəf müqabilləri hansı qruplara ayrılır?

- son istehlakçılar
- satıcılar və alıcılar

- distributorlar
- istehsalçılar
- idarə və təşkilatlar

20 Satıcılar hansı qruplara ayrılırlar?

- Distributorlar
- fərdi istehsalçılar
- kənd təsərrüfatı müəssisələri
- sənaye müəssisələri
- istehsalçılar, ticarət vasitəçiləri, müxtəlif idarə və təşkilatlar, əhali

21 Alıcılar hansı qruplara ayrılırlar?

- tikinti təşkilatları
- ticarət müəssisələri
- emal edici müəssisələr, distributorlar, son kütləvi istehlakçılar, əhali
- sənaye müəssisələri
- kənd təsərrüfatı müəssisələri

22 Ticarət vasitəçiləri kimi kimlər çıxış edə bilər?

- dini təşkilatlar
- müxtəlif mülkiyyət formasından olan topdan, pərakəndə satıcılar, ticarət evləri, ictimai iaşə müəssisələri, birja müştəriləri
- kənd təsərrüfatı kooperativləri
- dövlət müəssisələri
- tikinti təşkilatları

23 Ərzaq bazarı neçə mərhələ qrupuna ayrılır?

- topdan və istehlak bazarına
- 4
- 5
- 6
- 3

24 Bazarın göstəricilər sisteminin əsasında hansı kateqoriyalar durur?

- ümumi buraxılış
- xalis dövriyyə
- daxili dövriyyə
- ümumi dövriyyə
- tələb, təklif, əmtəə, qiymət, mal dövriyyəsi, mənfəət və .s.

25 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının göstəricilər sistemi neçə qrup bloka bölünür?

- 7
- 5
- 4
- 3
- 6

26 Bazar statistikasının III blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir?

- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər
- Əmtəələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər

27 Bazar statistikasının II blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir

- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər
- Əmtəələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər

28 Bazar statistikasının I blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir?

- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Əmtəələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər

29 Bazar proseslərinin son məqsədi nədən ibarətdir?

- satıcı üçün mənfəət təmin etməkdən
- sosial-iqtisadi səmərəliliyə nail olmaqdan
- malları nəqd pula satmaq
- malları barterlə dəyişmək
- istehlakçının tələbatını ödəməkdən

30 Bazar statistikasının göstəricilər sistemi neçə iri blokdan ibarətdir?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

31 : I blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- mal ehtiyatlarını
- bazarın yerini
- qiymətlərin səviyyəsini
- bazarın ümumi vəziyyətini
- mal dövriyyəsini

32 II blok göstəricilər nəyi səciyyələndirir?

- mal dövriyyəsini
- qiymətləri
- malın hərəkəti
- mal ehtiyatlarını
- bazar fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyi

33 IV blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- Mal dövriyyəsinin həcmi
- Onun inkişaf meyllərini
- Bazarın miqyasını
- Bazarda tələb və təklifin nisbətini

- bazarın maddi-texniki bazasını

34 Bazar konyukturası dedikdə nə başa düşülür?

- bazarda baş verən hadisə və proseslər
- bazarda yaranmış konkret iqtisadi şərait
- bazarın quruluşu
- bazarın həcmi
- bazarın bölgəvi xüsusiyyətləri

35 Konyuktura statistikasının predmeti nədir?

- dövrülüyüdür
- bazarın bölgəvi quruluşudur
- kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirməyə imkan verən və konkret bazar şəraitini müəyyən edən kütləvi hadisə və proseslərdir
- dinamikliyidir
- bazarın variabelliyidir

36 Konyuktura statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- dövlət orqanlarını lazımı məlumatlarla təmin etməkdən
- gələcək inkişafını proqnozlaşdırmaq
- onun iqtisadi inkişafa təsirini qiymətləndirmək
- bazarı hərtərəfli tədqiq etmək
- konyuktur informasiyanı toplamaq, işləmək, təhlil etmək və qiymətləndirmək

37 Bazarda riskin növləri hansılardır?

- iş rejiminə əməl olunmaması
- müflisləşmə nəticəsində iflasa uğramaq investisiyanın itirilməsi, mənfəət əldə olunmaması və bazardan sıxışdırılıb çıxarılma
- başqa iştirakçıya xəsarət yetirilməsi
- qiymətin süni surətdə artırılması
- lüzümcüz xərclərə yol verilməsi

38 Bazar konyukturasının təhlili metodları hansılardır?

- indekslər
- nisbi kəmiyyətlər



- orta kəmiyyətlər
- mütləq kəmiyyətlər
- variasiya göstəriciləri, dinamika göstəriciləri, balanslar, elastiklik əmsalları və s.

39 Bazarın seqmentləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- Bazarın məhsul və xidmətbölməsinə ayrılması
- Məhsul qruplarının yaradılması
- İstehlakçılar qrupunun yaradılması
- İstehsalçılar qrupunun yaradılması
- Bazarın hissələrə bölünməsi

40 Bazar konyukturası nədir?

- Bazarda marketinq tədqiqatları formasıdır
- Bazarda istehlakçılarla istehsalçılar arasında baş verən münasibətlərin öyrənilməsi prosesidir
- Bazarda vəziyyəti müəyyən edən şəraitin məcmusudur
- Bazarda alıcılarla satıcılar arasında münasibətlər məcmusudur
- Rəqabət mühitinin qorunmasını təmin edən tədbirlər məcmusudur

41 Bazar konyukturası hansı fərqləndirici xüsusiyyətə malikdir?

- Bazarın inhisarlaşma vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi
- Qiymət stabilliyi, bazarın araşdırılması
- Tədqiqatlılıq, anı qərar vermək
- Variabellilik, dövrilik, dinamiklik
- Bazarın bölgəvi xüsusiyyətlərinin aşkar edilməsi

42 Tələbin əsas kateqoriyası aşağıdakılardan hansıdır

- Əhali tələbi
- Makrotələb
- Alıcı tələbi
- Qiymət tələbi
- Mövsümi tələb

43 Bazar konyukturasının fərqləndirici xüsusiyyətləri hansılardır?

- siyasi və psixoloji təsirlərdən az asılı olmasıdır
- variabellik, dövrülük və dinamiklikdir
- qiymətləndirməyə imkan verən kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə malikdir
- ölçülməyə imkan verən əlamətlərdir
- sosial-iqtisadi təsirlərə ləng reaksiya verməsidir

44 Bazar konyukturasını xarakterizə edən göstəricilər sistemi neçə yarımblokdan ibarətdir?

- 9
- 6
- 4
- 3
- 7

45 Təklif nədir? Təklif nədir?

- normal yaşayış üçün tələb olunan məhsulları əldə etmək istəyidir
- bazarda müəyyən dövrdə, müəyyən qiymətlə alıcılara təklif olunan və satılmalı olan əmtəələrin həcmidir
- bazarda müəyyən həcmdə mal qalığıdır
- müəyyən çeşiddə mallara olan tələbatdır
- bazarda pulla təmin olunan tələbatdır

46 Bazarda təklifin determinatoru kimi çıxış edən amil nədir?

- qiymətlərin səviyyəsi
- bazarda rəqabət aparanların sayı
- xammal və hazır məhsullara dotaiyalar
- vergilər
- bazarda tələbin səviyyəsi

47 Alıcı tələbi nədir?

- bazarda təklifin bir növüdür
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- bazarda pulla təmin olunan tələbatdır
- pulla təmin olunmayan istəkdir
- bu və ya digər malı əldə etmək istəyidir

48 Bazarda təklifin determinatoru kimi nə çıxış edir?

- Risk səviyyəsi
- Rəqabət mühiti
- Qiymət amılı
- Tələbin səviyyəsi
- İnhisarçılıq

49 Aşağıdakılardan hansı bazar konyukturasının indikatoru hesab edilir?

- Demoqrafik durum
- Təklif
- Tələb
- Risk
- İşgüzar fəallıq

50 Tələbin neçə kateqoriyası fərqləndirilir?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

51 Tələbin neçə növü fərqləndirilir?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

52 Tələb təklifi üstələdikdə nə baş verir?

- mal dövriyyəsinin həcmi azalır
- əhalinin sərəncamında olan pul kütləsi azalır
- qiymətlərin səviyyəsi sabit qalır
- qiymətlərin səviyyəsi aşağı düşür

inflyasiya baş verir

53 Risk nədir? Risk nədir?

- yeni texnologiyaların tətbiqidir
- uğurlu kommersiya fəaliyyətidir
- işçi qüvvəsinin işə cəlb olunmasıdır
- müəyyən fəaliyyət sahəsinə kapitalın yönəldilməsidir
- kommersiya uğursuzluğuna düşər olmaq ehtimalıdır

54 Bazar konyukturasının indkatorları hansılardır?

- rentabellik
- qiymət, mal ehtiyatı və işgüzar fəallıq
- satılan malların miqdarı
- əmtəə dövriyyəsinin həcmi
- mənfəət

55 Konyukturanın əsas göstəricisi nədən ibarətdir?

- mənfəət və rentabellikdir
- mal dövriyyəsinin quruluşudur
- mal dövriyyəsinin həcmidir
- malların kəmiyyət və keyfiyyətidir
- tələb və təklifdir, onun elastikliyidir

56 Bazar konyukturasını xarakterizə edən göstəricilər neçə blokda birləşdirilir?

- 10
- 8
- 7
- 6
- 9

57 Marketing nədir?

- bu bərtet deməkdir
- bu mübadilə vasitəsilə tələbatın ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət növüdür

- bu mübadilə deməkdir
- bu alqı-satqı deməkdir
- bu, mal dövriyyəsi deməkdir

58 Marketing tədqiqatının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- özü üçün daha əlverişli bazar tapa bilmir
- müqayisə aparmaqla nüəyyən rəqabət üstünlüyü əldə edə bilmir
- o bazardakı vəziyyəti düzgün qiymətləndirə bilmir
- firma özü və rəqibləri haqqında obyektiv məlumat əldə edə bilmir
- kommersiona riskinin səviyyəsini aşağı salır

59 Bazarda yeni malların kommersiona uğursuzluqlarının səbələrinin təhlili hansı nəticələr əldə etməyə imkan verir?

- bazarın kifayət qədər ətraflı öyrənilməməsi və marketing işçilərinin ixtisas səviyyəsini aşağı olması
- əhalinin iqtisadi durumunun nəzərə alınmaması
- mövsümün nəzərə alınmaması
- yerli xüsusiyyətlərin nəzərə alınmaması
- demoqrafik durumun nəzərə alınmaması

60 Marketing tədqiqatının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- marketing tədqiqatının keçirilməsi metodologiyasını təkmilləşdirmək
- marketing tədbirlərini planlaşdırmaq və yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək
- ticarət müəssisəsinin imkanlarını təhlil etmək, qiymətləndirmək və proqnozlaşdırmaq
- marketing tədqiqatını təşkil etmək
- marketingi informasiya-analitik məlumatlarla təmin etmək

61 Marketing tədqiqatı hansı mərhələlərdən keçir?

- tədqiqat obyektini seçilir və predmeti formalaşdırılır
- marketing informasiyası toplanır və işlənir
- tədqiqatın məqsəd və vəzifələri müəyyən edilir
- tədqiqat üçün obyekt axtarılır
- tədqiqatın subyekti ayrılır

62 Segmentləşdirmənin coğrafi prinsipində hansı əlamətlər əsas götürülür?

- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin sayı və sıxlığı
- bölgənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi və əhalinin həyat səviyyəsi
- inzibati rayonlaşdırma
- bütün bu əlamətlər

63 Seqmentləşdirmənin sosial-demoqrafik prinsipi hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir?

- bütün bunlar
- ailənin böyüklüyü, tipi, tərkibi və həyat sikli
- əhalinin məşğuliyyəti, milli tərkibi cinsi və yaşı
- əhalini gəliri
- istehlakın cins-yaş əmsalları

64 Seqmentləşdirmənin psixografik prinsipləri hansılardır?

- bütün bunlar
- şəxsiyyətin tipi və mədəni səviyyəsi
- həyat təzi
- ictimai qrupu
- ixtisası

65 Seqmentləşdirmənin əhval-ruhiyyə prinsipi hansı əlamətlərlə xarakterizə olunur?

- mal istehlakının intensivliyi
- malın keyfiyyətinə və qiymətə münasibət
- mal alınmasının əsaslandırılması
- malın bəyənilmə vaxtı
- bütün bunlar

66 Zay məhsul nədir?

- Öz istehlak xüsusiyyətlərini itirmiş məhsuldur
- Uzun müddət müəssisənin anbarında yatıb qalan məhsuldur
- mövcud standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəlməyən məhsuldur
- xarab olmuş məhsuldur
- Pərakəndə şəbəkədə yatıb qalan məhsuldur

67 Marketing tədqiqatı nədir?

- bu, dövlət orqanlarının fəaliyyətinin ayrılmaz hissəsidir
- bu, bazar hadisə və proseslərin səciyyələndirməkdən ibarətdir
- istənilən səviyyədə konkret marketing fəaliyyəti üçün tələb olunan məlumatların toplanması, işlənməsi, yekunlaşdırılması, təhlili və proqnozlaşdırılması sistemidir
- bu nəqsədyönlü fəaliyyətdir
- ticarət müəssisələrinin bazardakı mövqeyini və inkişafını öyrənilməkdir

68 Marketing tədqiqatı neçə mərhələdən ibarətdir?

- 4
- 2
- 6
- 5
- 3

69 Marketing tədqiqatının neçə alt sistemi sistemi vardır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

70 Firmanın marketing mühiti anlayışı necədir?

- bu bazarın infrastrukturudur
- qiymətlərin səviyyəsi və nisbətləridir
- bazarda tələb-təklifin nisbətidir
- bazarın həcmi və qurluşudur
- bu bazarda onun fəaliyyətinə təsir edən subyektlər və qüvvələr məcmudur

71 Mikromühit nədir?

- firmanın fəaliyyəti ilə bilavasitə əlaqədar olan mal satanlar, ticarət vasitəçiləri, müştərilər, rəqiblər və sairələrdir.
- debitorlar
- mal alanlar
- bu firmanın fəaliyyətilə bilavasitə əlaqədar olmayan subyektlərdir

kreditorlar

72 Makromühit nədir?

- bu təbii-coğrafi amillərdir
- bu firmanın söylərindən asılı olaraq mövcud olan amillərdir
- bu xarici qüvvələr və amillərdir
- bu firmanın fəaliyyəti ilə bilvasitə əlaqədar olan qüvvələrdir
- onun işinə təsir göstərməyən qüvvələrdir

73 Panel nədir?

- statistika üzrə mütəxəsisləridir
- xüsusi müxbirlərdir
- tədqiqat üçün ayrılan əhalidir
- əhalinin xüsusi qruplarıdır
- seçilmiş istehlakçı ailələr məcmudur

74 Bazarın seqmentləşdirilməsi nədir?

- potensial qrupları ayırmaq məqsədilə aparılan tədqiqatdır
- hər bir qrup üzrə orta kəmiyyətlərin hesablanmasıdır
- həmin qruplar üzrə yekunların çıxarılmasıdır
- alıcılar müəyyən əlamətlər üzrə qruplara ayrılmasıdır
- istehlakçılar məcmusunun müəyyən əlamətlər üzrə bir sıra qruplara ayrılmasıdır

75 Seqmentləşdirmə neçə pillədən ibarətdir?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

76 Seqmentləşdirmənin neçə meyarı vardır?

- 6
- 4



- 3
- 2
- 5

77 İstehlak bazarının seqmentləşdirilməsinin neçə prinsipi vardır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

78 Reklam nədir?

- alıcıları düzgün istiqamətləndirən vasitədir.
- maddi texniki və maliyyə təminatı, iqtisadi-psixoloji əsaslandırma və strateji işləmə tələb edən mürəkkəb prosesdir
- təzə və cəlbedici mallar haqqında informasiya vasitəsidir
- alıcıları məlumatlandırır vasitədir
- tələb-təklifə təsir edən alətdir

79 Reklamın neçə növü vardır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

80 Reklam informasiyasının yayılmasının hansı vasitələrindən istifadə olunur?

- elektron tablolarından
- kütləvi informasiya vasitələrindən, vərəqələrin poçtla göndərilməsindən, xarici ekspozisiyalardan, reklam qablaşdırmasından və s
- şəkillərdən
- qrafiklərdən
- video mətnlərdən

81 Reklam büdcəsinin quruluşu hansı maddələrdən ibarətdir?

- sair xərclər
- material xərcləri, reklam ərazisinin əldə edilməsi xərcləri, poçta, sərgi xərcləri, qonararlar, komissiya xərcləri
- sosial müdafiəyə ayırmalar
- əmək haqqı
- kredit üçün faizlər

82 Marketing tədqiqatının neçə alt sistemi mövcuddur?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

83 Marketing tədqiqatının II alt sistemi hansı mərhələləri əhatə edir?

- Problemmin qoyuluşu, hipotezlərin irəli sürülməsi
- Məlumatın təhlili, proqnozların verilməsi
- İnformasiya mənbələrinin seçilməsi
- Tədqiqatın planlaşdırılması, proqramlaşdırılması mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması, yekunlaşdırılması

84 Marketing tədqiqatının I alt sistemi hansı mərhələləri əhatə edir

- Marketing tədqiqatı üçün təkliflərin hazırlanması
- Tədqiqatın planlaşdırılması, hazırlıq
- İnformasiyanın toplanması və yekunlaşdırma
- İnformasiyanın təhlili və proqnozlaşdırılmaması
- Marketing tədqiqatının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

85 Firmanın daxili marketing mühitinə daxildir:

- Tebii-ekoloji mühit
- Firmanın təşkilat quruluşu
- Əhəlinin sosial-həyat şəraiti
- Mikromühit
- Makromühit

86 Firmanın xarici marketinq mühitinə daxildir:

- Firmanın marketoloqlarının bacarığı
- Fəaliyyətin coqrafi sərhədləri
- Firmanın potensialı
- Firmanın təşkilat quruluşu
- Ticarət vasitələri

87 Məhsulların və işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- əmək kollektivinin maddi marağını artırmağa imkan verir
- Müəssisənin rəqabət qabiliyyətini artırır
- Bu , müəssisələrin maddi, maliyyə və əmək resurslarından istifadəsinin səmərəsini daha da artırmağa imkan verir
- Bu, əhalinin istehlak tələbatının daha dolğun ödənməsinə səbəb olur
- Məhsul buraxılışını artırmağı səbəb olur

88 Malların rəqabət qabiliyyəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- malın fiziki həcm indeksi
- rəqabət qabiliyyətinin parametrik indeksi
- rəqabət qabiliyyəti indeksi
- rəqabət qabiliyyəti əmsalı
- rəqabət qabiliyyətinin fərdi və icmal indeksi

89 Marketinqdə mikromühitə daxildir:

- İqtisadiyyatın vəziyyəti
- Maliyyə sisteminin vəziyyəti
- Firmanın müştəriləri
- Elmi-texniki nailiyyətlər
- Əhalinin həyat şəraiti

90 Marketinqdə makromühitə daxildir:

- Rəqiblər
- Ticarət vasitələri
- Təbii-ekoloji mühit
- Mikromühit

Mal göndərənələr

91 Qiymət nədir?

- malın hər vahidi üçün ödənilən məbləğ, əmtənin pula mübadilə ekvivalentidir
- mənfəətin yaranması aləti və vergiqoymanın amilidir
- malın pula dəyişdirilməsində vasitəçi və ölçü vahididir
- malın dəyəridir
- inflyasiyanın başlıca amilidir

92 Qiymətin səviyyəsi hansı proseslərə ciddi təsir göstərir?

- bazarda mal dövriyyəsinin həcminə
- tələb və təklif, manatın alıcılıq qabiliyyətinə, mal ehtiyatının həcminə və quruluşuna
- bazarın inkişafına
- əhəlinin nominal gəlirlərinə
- əhəlinin həyat səviyyəsinə

93 Qiymətin neçə funksiyası vardır?

- 8
- 5
- 4
- 2
- 6

94 Qiymətlər neçə istiqamətdə təsnifatlaşdırılır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

95 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin  $\sum q_1 p_1 = 525$  min man, əsas dövrün qiymətlərində isə  $\sum q_1 p_0 = 540$  min man. olduğunu bilərək, qiymət indeksini hesablayın.

- 0,998

- 0,988
- 0,972
- 0,955
- 0,994

96 Qiymətlərin variyasiyasını öyrənərkən hansı metodlardan istifadə olunur?

- indekslər
- orta kəmiyyətlər
- nisbi kəmiyyətlər
- paralel sıraların müqayisəsi
- variyasiya genişliyi, orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya və variyasiya əmsalı

97 İstehlak qiymətləri indeksi hansı məqsədlə istifadə olunur?

- hər nəfərə düşən gəlirləri hesablayarkən
- real əmək haqqı və real gəlirlər indekslərini hesablamaq üçün
- əhalinin yığılmasını müəyyən etmək üçün
- əhalinin sosial quruluşunu üzrə həyat səviyyəsini öyrənmək üçün
- istehlakın dinamikasını öyrənərkən

98 MHS-də ümumi daxili məhsul hansı qiymətlə qiymətləndirilir?

- FOB və SİF qiymətilə;
- Pərakəndə qiymətlə;
- Əsas qiymətlə;
- Son alıcı qiymətilə;
- Orta qiymətilə

99 MHS-də məhsul və xidmətlərin buraxılışı hansı qiymətlə qiymətləndirilir?

- FOB və SİF qiymətilə;
- Əmək ödənişi ilə;
- F.O.B. qiymətilə;
- İstehsalçı qiymətilə;
- Orta qiymətilə;

100 Analitik məqsədlərlə mal və xidmətlərin ümumi buraxılışını hansı qiymətlərlə qiymətləndirirlər?

- Yalnız İstehsalçı qiymətilə
- Orta qiymətilə;
- Yalnız son alıcı qiymətilə;
- İstehsalçı və son alıcı qiymətilə;
- FOB və SİF qiymətilə;

101 İstehsalçı qiymətindən məhsullara xalis vergiləri çıxdıqdan sonra alınan qiymətə MHS-də nə ad verirlər?

- FOB və SİF qiyməti;
- Satış qiyməti;
- İstehsalçı qiyməti;
- Əsas qiymət;
- Orta qiyməti;

102 MHS-də ictimai təşkilatların və dövlət idarələrinin xidməti nəyin əsasında qiymətləndirilir?

- FOB və SİF qiymətilə;
- Müqayisəli qiymətlərlə;
- Mənfəətin məbləği ilə;
- Maya dəyəri ilə;
- Orta qiymətilə;

103 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 1.06, sabit tərkibli qiymət indeksinin 0.985 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın

- 1,076
- 1.108;
- 0.985;
- 0.858;

104 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.868, quruluş dəyişikliyi qiymət indeksinin 0.686 olduğunu bilərək sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 1.365
- 1.268
- 0.875
- 1.265
- 0.858

105 Mal dövriyyəsi indeksinin 1.063, mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksinin 0.985 olduğunu bilərək, umumi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.079;
- 0.875;
- 1.089;
- 1.179;
- 0.858;

106 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 16 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

- 0.806
- 0.864
- 0.858;
- 0.875;
- 0.862;

107 İstehlak qiymətləri indeksini başqa necə adlandırırlar?

- Həyatın dəyəri indeksi
- Əhalinin gəlirləri indeksi
- Həyat səviyyəsi indeksi
- İnflyasiya indeksi
- Qiymət indeksi

108 Ümumi Daxili Məhsulun deflyator indeksi hansı indeksə əsasən hesablanır?

- Fişerin qiymət indeksinə əsasən
- Paaşenin qiymət indeksinə əsasən
- Laspeyresin qiymət indeksinə əsasən
- Paaşenin fiziki həcm indeksinə əsasən
- Laspeyresin fiziki həcm indeksinə əsasən

109 Dəyişən tərkibli qiymət indeks 118 % - ə , qiymətin quruluş dəyişikliyi indeksi 107 % - ə bərabər olarsa, sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın

- 106
- 125
- 115
- 110

111

110 İndekslər hesablanır:

- Kəmiyyətlərin cəmi
- Kəmiyyətlərin hissəsi
- Kəmiyyətlərin nisbəti
- Kəmiyyətlərin fərqi
- Kəmiyyətlərin hasili

111 İnflyasiya nədir?

- dövriyyədə olan pulun çatışmazlığıdır
- malların ticarət şəbəkəsində yığılıb qalmasıdır
- mal kütləsi ilə pul kütləsi arasındakı bərabərliyin pozulması nəticəsində pulun qiymətdən düşməsidir
- pul kütləsilə dövriyyədə olan mal kütləsi arasında bərabərlikdir
- malın qiymətdən düşməsidir

112 Qiymət statistikasının göstərisiləri neçə blokdən ibarətdir?

- 4
- 2
- 6
- 7
- 8

113 İstehsalçının topdansatış qiyməti hansı ünsürlərdən ibarətdir?

- yanacaq və enerji
- vergilər
- xammal və materiallar
- əmək haqqı və sosial müdafiə fonduna ayırmalar
- xərclər və mənfəət

114 Pərakəndə satış qiymətlərinin quruluşunda hansı ünsürləri göstərə bilərsiniz?

- istehsalçının topdansatış qiyməti, topdan və pərakəndə ticarətin qiymət əlavəsi
- istehsalçının buraxılış qiyməti



- nəqliyyat xərcləri
- rabitə xərcləri
- inzibati təsərrüfat xərcləri

115 Qiymətlərin səviyyəsinə müəyyən amilin təsiri öyrənilərkən hansı metoddan istifadə olunur?

- empirik elastiklik əmsalı
- orta xətti uzaqlaşma
- variasiya genişliyi
- paralel sıraların müqayisəsi
- variasiya əmsalı

116 Statistika təcrübəsində istehlak qiymətləri üzrə hansı subindekslər hesablanır?

- tikinti məhsulları üzrə
- sənaye məhsulları üzrə
- əzcazçılıq məhsulları üzrə
- ərzaq səbəti üzrə, qeyri-ərzaq malları səbəti üzrə və pullu xidmətlər toplusu
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə

117 İnflyasiyanın səviyyəsini ümumi şəkildə səciyyələndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- xidmətlərin qiymət indekslərindən
- toplu qiymət indekslərindən
- fərdi qiymət indekslərindən
- ümumi qiymət indeksindən
- istehlak qiymətləri indeksindən və ümumi daxili məhsulun defilyatoru indeksindən

118 Əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə istehlak qiymətləri orta hesabla 8 % artmışdırsa, manatın alıcılıq qabiliyyətinin necə dəyişdiyini tapın.

- 1,045
- 0,955
- 1,065
- 1,087
- 0,926

119 Əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin səviyyəsi orta hesabla əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 8% artmışdır. Manatın alıcılıq

qabiliyyətinin necə dəyişdiyini tapın

- 0,982
- 0,950
- 0,935
- 0,910
- 0,926

120 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmi 38 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.17 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın

- 32.5 mlrd. manat;
- 60 mlrd. manat
- 44.5 mlrd. manat
- 38 mlrd. manat,;
- 35 mlrd. manat,.

121 Mineral məhsullar bölməsində xam neft mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.335, bu qrupun qiymət indeksinin 1.28, mazut mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.317, bu qrupun qiymət indeksinin 1.44, dizel yanacağı mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.348, bu qrupun qiymət indeksinin 1.20 olduğunu bilərək mineral məhsullar bölməsi üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 0.858;
- 1.48;
- 1.30;
- 1.35;
- 0.875;

122 2011-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 14 qəpik, 2012-ci ildə isə 19 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

- 35.7%;
- 0.875 %
- 36.7%;
- 34.7%;
- 0.858%

123 2011-ci ilə nisbətən 2012-cu ildə pambığın qiymətinin 21.4% artdığını, 2012-cu ildə pambığın bir kiloqramının qiymətinin 17 qəpik olduğunu bilərək 2011-ci il üçün pambığın qiymətini hesablayın:

- 14 manat.
- 16 qəpik
- 15 manat;
- 14 qəpik;
- 17 qəpik;

124 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 18,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2,2% artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

- 26,5%
- 20,6%
- 20,2%
- 15,8%
- 24,4%

125 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 300 man., cari ildə isə 350 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.110
- 1.143

126 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 400 man., cari ildə isə 500 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 10 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.205
- 1.140

127 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 600 man., cari ildə isə 650 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 8 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1.050
- 1.023
- 1.000

- 1.083
- 1.205

128 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 530 man., cari ildə isə 650 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 10 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.077
- 1.083
- 1.050
- 1.205
- 1.115

129 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 480 man., cari ildə isə 500 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.023
- 1.083
- 0.050
- 0.205
- 0.992

130 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 270 man, cari ildə isə 350 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.205
- 1.143

131 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,25 hesabat dövründə isə 1,35 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 8%
- 9,2%
- 10,9%
- 10,2 %

132 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,3 hesabat dövründə isə 1,41 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 8,5%
- 9,2%
- 10,9%
- 10,2 %

133 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,17 hesabat dövründə isə 1,34 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 2,3%
- 14,5%
- 10,9%
- 10,2 %

134 Verilən məlumatlara əsasən A məhsulunun orta qiymətini hesablayın: 01.01.2013-15; 01.02.2013-18; 01.03.2013-16; 01.04.2013 -25

- 16
- 18.7
- 18
- 18.5
- 20

135 Verilən məlumatlara əsasən A məhsulunun orta qiymətini hesablayın: 01.01.2013-14; 21.01.2013-18; 23.01.2013-16; 28.01.2013 -25

- 16
- 18.25
- 18
- 18.5
- 20

136 Sabit tərkibli qiymət indeksinin 106 %, quruluş dəyişikliyi indeksinin 85% olduğunu bilərək dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın.

- 106%
- 191%
- 121%
- 90%

80%

137 Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 105% , sabit tərkibli qiymət indeksinin isə 96% olduğunu bilərək quruluş dəyişikliyini indeksini hesablayın.

109.38%

91%

201%

105.00%

101.00%

138 Empirik elastiklik əmsalı nəyi göstərir?

Amilin 1% dəyişməsi qiymətlərin necə dəyişməsini

Amil əlamətilə nəticə əlamətiarasındakı sıxlığı

Qiymətin orta ölçüsünü

Amil əlamətinin dəyişməsinə qiymətlərin orta ölçüsünün təsiri

Amil əlaməti ilə qiymətlər arasında əlaqənin mövcudluğunu

139 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlərin 15 % aşağı düşdüyünü bilərək pulun alıcılıq qabiliyyətini hesablayın?

120%

118%

115%

85%

95%

140 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

Əmək məhsuldarlığını

Əmək tutumunu

İşçilərin sayını

Maya dəyərini

Əmtəənin qiymətini

141 Əmtəə dövriyyəsi necə hesablanır?

$P = Q \times D$

$D = Q + P$

- D= Q / P  
 D= Q x P  
 D= Q - P

142 Məcmu vahidlərini əhatə etmə səviyyəsinə görə indekslər aşağıdakılardan hansında daha doğru ifadə edilmişdir:

- Fərdi və kütləvi  
 Vahid, qrup və ümumi  
 Fərdi və qrup  
 Vahid və ümumi  
 Fərdi, qrup və ümumi

143 Fərdi indekslər nəyin dəyişməni xarakterizə edir?

- Məcmunun bütövlükdə dəyişməsini  
 Bircinsli və bircins olmayan elementlərin  
 Ayrı-ayrı bircinsli elementlərin  
 Bircinsli elementlər qrupunun  
 Bircinsli olmayan elementlərin

144 Əsas dövrlə müqayisədə hesbat dövründə əmtənin qiymətinin 15% yüksəlmiş, orta qiymətin dinamikasına satışın quruluşunun təsiri 6% aşağı düşmüşsə, orta qiymətlərin dinamikası necə dəyişmişdir?

- 1.01  
 1.1  
 1.081  
 1.05  
 1.12

145 Əgər dəyişən tərkibli qiymət indeksi 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabədirsə, sabit tərkibli qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 1.05  
 1.2  
 0.95  
 1.30  
 1.32

146 İstehlak qiymətləri indeksinin 2011-ci ildə 1,025, 2012-ci ildə isə 1,038 olduğunu nəzərə alaraq inflyasiya normasını hesablayın

- 1,38%
- 1,02 %
- 0,98%
- 0,96 %
- 1,27 %

147 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 250 man, cari ildə isə 300 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin

- 1,384
- 1,183
- 1,250
- 1,205
- 1,143

148 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,15 hesabat dövründə isə 1,25 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 8,7%
- 9,2%
- 10,9%
- 10,2 %

149 Ticarət firmasında cari dövrdə 88 mln.man ərzaq malları və 64 mln.man. qeyri-ərzaq malları satılmışdır. Əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə ərzaq mallarının qiyməti orta hesabla 5%, qeyri-ərzaq mallarının qiyməti isə 4 % atılmışdır. Hər iki mal qrupu üzrə birlikdə ümumi qiymət indeksini hesablayın.

- 1,088
- 1,16
- 1,041
- 1,050
- 1,046

150 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,046 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

- 1,033
- 0,956
- 0,928



- 0,905
- 0,982

151 Ticarət işçilərinin nominal əmək haqqının əsas ildə 3600 man, cari ildə 3840 man olduğunu, pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə həmin dövrdə 5,5 % aşağı düşdüyünü bilərək, real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1,185
- 1,120
- 1,088
- 1,067
- 1,008

152 Firmanın mağazalarında çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 300 man, cari ildə isə 330 man olmuşdur. Cari ildə istehlak qiymətlərinin səviyyəsi 3% aşağı düşmüşdür. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1,340
- 1,134
- 0,909
- 1,100
- 1,260

153 Ticarət mərkəzində taxıl məhsulları satışına dair verilən  $\sum q_1p_0=134000$  man,  $\sum p_0q_1=174000$  man,  $\sum p_0q_1=302200$  man. məlumata əsasən mal dövriyyəsinin ümumi qiymət indeksini hesablayın.

- 114,3%
- 87,5%
- 113,6 %
- 129,8%
- 95,8%

154 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,08, hesabat dövründə isə 1,05 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın

- 3,083%
- 2,778%
- 2,650 %
- 2,550%
- 2,882%

155 Ticarət müəssisəsinin aşağıda verilən məlumatına əsasən:  $\sum p_0q_0=3440$  min man,  $\sum p_1q_1= 4280$  min man,  $\sum p_0q_1=3530$  min man, ümumi qiymət indeksini hesablayın

- 118,4 %
- 82,5 %
- 102,6 %
- 124,4%
- 121,2%

156 Mal satışı və bazar qiymətləri haqqında verilən  $\sum p_0q_0=480\ 000$  min;  $\sum p_1q_1=525\ 000$  man,  $\sum p_0q_1= 540\ 000$  man. məlumata əsasən əhalinin əldə etdiyi qənaətin məbləğini hesablayın

- 45 min man. qənaət
- 15 min man; qənaət
- 60 min man; artıq xərc
- 45 min man; artıq xərc
- 25 min man. qənaət

157 Ticarət işçilərinin nominal əmək haqqının III rübdə 1284 man. olduğunu, pulun alıcılıq qabiliyyətinin 5% aşağı düşdüyü, IV rübdə isə bu göstəricilərin uyğun olaraq 1368 man və 3% təşkil etdiyini bilərək, real əmək haqqının dinamikasını hesablayın

- 112,8%
- 110,2%
- 108,8%
- 104,5%
- 106,5 %

158 Ticarət mərkəzində məhsul satışına dair verilən  $\sum p_0q_0=43000$  man,  $\sum p_1q_1=76800$  man,  $\sum p_0q_1=72000$  man məlumata əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 0,937
- 0,597
- 1,786
- 1,067
- 0,846

159 2011-ci ildə ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqının 316 manat olduğunu, manatın alıcılıq qabiliyyətinin 2% artdığını, 2012-ci ildə isə bu göstəricilərin uyğun olaraq 356 manat və 5% olduğunu bilərək, 2011-ci ildəkinə nisbətən 2012-ci ildə real əmək haqqının necə

dəyişdiyini müəyyən edin

- 124,2%
- 120,4%
- 115,8%
- 112,6%
- 116,0%

160 Ticarət firmasında çalışan işçilərin nominal əmək haqqı əsas ildəkinə nisbətən hesabat ilində 25 % atmış, istehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə həmin dövrdə 8,0 yüksəlmişdir. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 112,4%
- 110,8%
- 118,2%
- 113,4%
- 115,7%

161 Ticarət sahəsində çalışan işçilərin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən hesabat ilində 30 % artmışdır; həmin dövrdə manatın alıcılıq qabiliyyəti 6,0 % aşağı düşmüşdür; real gəlirlərin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 124,6%
- 112,8%
- 115,4 %
- 118,8%
- 122,2%

162 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas dövrdə 280 man, hesabat dövründə isə 320 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə 5% atılmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 14,3%
- 8,5%
- 7,4%
- 6,7%
- 8,8%

163 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin  $\sum q_1 p_1 = 625$  min man., əsas dövrün qiymetlərində isə  $\sum q_1 p_0 = 550$  min man. olduğunu bilərə, qiymet indeksini hesablayın.

- 0.957
- 1.136
- 0.988
- 0.934
- 1.998

164 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin  $\sum q_1p_1= 400$  min man., əsas dövrün qiymətlərində isə  $\sum q_1p_0= 340$  min man. olduğunu bilərər, qiymət indeksini hesablayın.

- 1.176
- 0.972
- 0.988
- 0.994
- 0.998

165 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin  $\sum q_1p_1= 720$  min man., əsas dövrün qiymətlərində isə  $\sum q_1p_0= 680$  min man. olduğunu bilərər, qiymət indeksini hesablayın.

- 0.998
- 0.955
- 1.058
- 0.988
- 0.994

166 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 1.1, sabit tərkibli qiymət indeksinin 0.98 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın:

- 1.122
- 0.875
- 0.985
- 1.108
- 0.858

167 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.8, sabit tərkibli qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın

- 0.695
- 0.858
- 0.985
- 1.108

1.122

168 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.96, quruluş dəyişikliyi qiymət indeksinin 0.87 olduğunu bilərək sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

1.365

0.858

0.875

1.268

1.103

169 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 25 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

0.71

0.47

0.80

0.13

0.55

170 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 21 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

0.858

0.862

0.864

0.826

0.875

171 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 6 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

0.864

0.875

0.862

0.943

0.858

172 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmninin 25 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək real

ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 21.7 mlrd. manat;
- 60 mlrd. manat;
- 44.5 mlrd. manat,;
- 38 mlrd. manat,;
- 35 mlrd. manat,.

173 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmi 45 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 21.3 mlrd. manat;
- 60 mlrd. manat;
- 44.5 mlrd. manat,;
- 39.1 mlrd. manat,;
- 35 mlrd. manat,.

174 2012-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 24 qəpik, 2013-ci ildə isə 29 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

- 35.7%;
- 40.5%
- 36.7%;
- 34.7%;
- 20.8%

175 2012-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 18 qəpik, 2013-ci ildə isə 21 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

- 16.7%;
- 13.7%
- 36.7%;
- 34.7%;
- 66.6%

176 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 19,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2 % artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

- 26,5%

- 21,4%
- 20,2%
- 15,8%
- 24,4%

177 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 15,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2 % artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

- 26,5%
- 17,3%
- 20,2%
- 15,8%
- 24,4%

178 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,015 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

- 1.033
- 0.985
- 0.928
- 0.905
- 0.982

179 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,027 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

- 0.974
- 0.912
- 0.928
- 0.905
- 0.982

180 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,117 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

- 1.033
- 0.895
- 0.928
- 0.905
- 0.982

181 Malın hərəkətinin mərhələliyi nədir?

- malın bir məntəqədən digərinə daşınmasıdır
- malların barterlə satışıdır
- malların birjalar vasitəsilə satışıdır
- onun bilavasitə istehsalçıdan istehlakçıya keçməsidir
- malın bir sahibdən digərinə neçə dəfə keçməsidir

182 Mal dövriyyəsində neçə tərəf olur?

- 4
- 5
- 3
- 2
- 6

183 Malın hərəkəti və dövriyyəsini necə xarakterizə edərdiniz?

- malların bir ölkədən digər ölkəyə daşınması kimi
- malların istehsalçıdan alıcıya hərəkəti və pula dəyişdirilməsidir
- malın bir anbardan digərinə daşınması kimi
- malın coğrafi yerləşdərşməsi kimi
- malların bir məntəqədən digərinə daşınması kimi

184 Əmtələrin hərəkəti və dövriyyəsi statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- bu göstəricini proqnozlaşdırmaq
- mal ehtiyatının həcmi qiyətləndirmək
- mal dövriyyəsinə və satışın həcmində dair informasiyını toplamaq, yekunlaşdırmaq və təhlil etmək
- bazar proseslərinin səmərəliliyini öyrənmək
- əhalinin malla təminatının vəziyyətini qiyətləndirmək

185 Bazar statistikasının əsas göstərici nədir?

- tədavül xərclərinin səviyyəsidir
- əmtəə dövriyyəsidir
- qiyətlərin səviyyəsidir
- Satılan malların miqdarıdır
- tələb-təklifin nisbətidir



186 Xalis mal dövriyyəsi nədir?

- təkrar hesablanmadan azad olan, malların sonuncu satışdır
- pərakəndə satışın əsas göstəricisidir
- topdan satışın əsas göstəricisidir
- hər növ alqı-satqının cəmidir
- xırda satışın əsas göstəricisidir

187 Topdansatış mal dövriyyəsi nədir?

- malların istehsal, təchizat və ticarət müəssisəsi tərəfindən iri partiyalarla sonrakı satış üçün başqa ticarət müəssisələrinə satışdır
- malların son istehlakçılara satışdır
- malların ticarət vasitəçilərinin iştirakı ilə satışdır
- malların istehlakçılara bilavasitə satışdır
- malların əhaliyə satışdır

188 Pərakəndə mal dövriyyəsi nədir?

- malların içtimai iaşə müəssisələrinə satışdır
- müəssisələrin öz işçilərinə əmək haqqı hesabına natura ödənişləridir
- malların fabrik-zavod anbarlarından xırda partiyalarla satışdır
- malların iri partiyalarla satışdır
- malların son istehlak üçün əhaliyə satışdır

189 Ticarətin inkişaf səviyyəsini xarakterizə edən əsas göstərici hansıdır?

- satışdan əldə olunan pul vəsaitinin məbləğidir
- əhalinin hər nəfərinə düşən mal dövriyyəsidir
- mal dövriyyəsinin həcmidir
- satılan malların həcmidir
- pərakəndə satış qiymətlərinin səviyyəsidir

190 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi təhlil olunarkən hansı sənəd əsas götürülür

- mal göndərmə qaimələri
- ilkin sənədlər
- statistika hesabatları
- xüsusi tədqiqat materialları

alıcı ilə satıcının bağladığı alqı-satqı müqavilələri

191 Əmtəə və xidmətlərin son istehlakçılara iqtisadi hərəkəti prosesindəki bütün mərhələlərdəki mal satışının ümumi həsmi necə adlanır?

- ümumi mal dövriyyəsi
- əmtəəlik məhsul
- alıcıların mal almağa pul məsarifi
- satışdan pul mədaxili
- satılmış məhsul

192 Malların iri partiyalarla satışı və ticarət vasitəçilərinin sonrakı satış üçün başqa vasitəçilərə satışı statistikada necə adlanır

- pərakəndə satış dövriyyəsi
- ümumi dövriyyə
- xırda topdandövriyyə
- xalis dövriyyə
- topdandövriyyə

193 Malların bütün satış kanalları vasitəsilə əhaliyə nəqd pula satışının ümumi məbləği statistikada necə adlanır?

- xırdatopdan dövriyyə
- xalis dövriyyə
- topdandövriyyə
- ümumi dövriyyə
- pərakəndə mal dövriyyəsi

194 Malların sonuncu satışı statistikada necə adlanır?

- xırdatopdan dövriyyə
- pərakəndə mal dövriyyəsi
- topdan dövriyyə
- ümumi dövriyyə
- xalis mal dövriyyəsi

195 Ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə nisbəti ilə hesablanan göstərici statistikada necə adlanır?

- mərhələlik əmsalı
- dövriyyə əmsalı

- satış əmsalı
- əmtəlik əmsalı
- həlqəvilik əmsalı

196 Əmtəə və xidmətlərin son istehlakçılara iqtisadi hərəkəti prosesindəki bütün mərhələdəki mal satışının ümumi həcmi necə adlanır?

- ümumi mal dövriyyəsi
- alıcının mal əldə etməsi üçün pul məsarifi
- alıcının mal əldə etməsi üçün pul məsarifi
- satışdan pul mədaxili
- əmtəlik məhsul

197 Malalrın iri partiyalarla satışı və ticarət vasitəçilərinin sonrakı satış üçün malları vasitəçilərə və kütləvi istehlakçılara satışı statistikada necə adlanır?

- pərakəndə satış dövriyyəsi, xalis dövriyyə
- pərakəndə satış dövriyyəsi
- topdan dövriyyə
- ümumi dövriyyə
- xalis dövriyyə

198 Malların bütün satış kanalları vasitəsilə əhaliyə nəğd pula satışının ümumi məbləği statistikada necə adlanır?

- tələbin dövriyyəsi
- xalis dövriyyə
- topdan dövriyyə
- ümumi dövriyyə
- pərakəndə mal dövriyyəsi

199 Malların sonuncu satışı statistikada necə adlandırılır?

- pərakəndə mal dövriyyəsi, xalis dövriyyə
- pərakəndə mal dövriyyəsi
- topdan dövriyyə
- ümumi dövriyyə
- xalis mal dövriyyəsi

200 Ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə nisbəti ilə hesablanan göstərici statistikada necə adlanır?

- təzələnmə əmsalı
- dövriyyə əmsalı
- satış əmsalı
- əmtəəlik əmsalı
- həlqəvilik (mərhələlilik) əmsalı

201 Rentabellik necə hesablanır?

- Mal dövriyyəsinin əsas fondlara nisbəti kimi
- Mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- Mənfəətin xərclərə nisbəti kimi
- Mal gövriyyəsinin mənfəətə nisbəti kimi
- Mal dövriyyəsinin mənfəətə nisbəti kimi

202 Malların hərəkətinin mərhələliyinin artmasının iqtisadi nəticəsi nədən ibarətdir?

- mallar pərakəndə şəbəkədə yığılıb qalır
- malın dəyəri və qiyməti artır
- malın hərəkəti sürətlənir
- tədavül xərclərinə qənaət olunur
- anbarlarda olan mal ehtiyatı artır

203 Mal dövriyyəsinə keyfiyyətə səciyyələndirən əsas göstərici necə hesablanır?

- bu, bazarın bölgəvi qurluşudur
- bu, bazarın tarazlığıdır
- bu, mal dövriyyəsinin ümumi həcmində istehsal vasitələrinin, istehlak şeylərinin və xidmətlərin xüsusi çəkisidir
- bu, mal dövriyyəsinin dinamikasıdır
- bu, bazarda tələb-təklifin nisbətidir

204 Alqı-satqı müqavilələrində hansı göstəricilər verilir?

- malın miqdarı, çeşidi, keyfiyyət əlamətləri; qiymət və dəyəri
- məqbul çəkisi
- fiziki çəkisi
- malın standart keyfiyyəti
- tərkibi

205 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi səviyyəsi necə hesablanır?

- statistika hesabatlarından istifadə etməklə
- mal göndərməyə dair faktiki məlumatları müqavilə öhdəlikləri ilə müqayisə etməklə
- satışın həcmnin müqavilə öhdəliklərinə nisbətə
- ilk sənədlərin məlumatlarını müqavilə şərtlərilə müqayisə etməklə
- xüsusi müşahidə keçirməklə

206 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi təhlil olunarkən hansı metoddanı çox istifadə olunur?

- balans metodundan
- nisbi kəmiyyətlərdən
- orta kəmiyyətlərdən
- paralel sıralarını müqayisəsindən
- indeks metodundan

207 Mal göndərmənin ahəngdarlığı necə qiymətləndirilir?

- indeks metodundan istifadə etməklə
- mal göndərmə qrafikini nəzərə almadan
- istehsalın, satışın və istehlakın mövsümliliyini nəzərə almaqla çeşidlilik prinsipinə əsasən, yəni plandan əlavə göndərilən malı nəzərə almadan
- balans metodundan

208 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum p_f q_f = 160$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum q_f p_m = 145$  mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 13,0 mln.man
- 12,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

209 Mal dövriyyəsinin əmtəə quruluşu nədir?

- satışdan əldə olunan pulun tərkibində xidmətlərin xüsusi çəkisidir
- satışın ümumi məbləğində istehsal vasitələri satışının xüsusi çəkisidir
- satışın ümumi həcmində ayrı-ayrı malların tutduğu xüsusi çəkisidir
- mal ehtiyatında mal qruplarının tutduğu xüsusi çəkisidir

mal dövriyyəsində istehlak şeyləri satışının tutduğu xüsusi çəkisidir

210 Mal dövriyyəsinin əmtəə qurluluğu neçə əsas amilin təsiri ilə formalaşır?

- 6  
 4  
 3  
 2  
 5

211 Ayrı-ayrı malların satışının həcmi hansı metodun köməyi ilə hesablanır?

- indekslərin  
 dispersiyanın  
 nisbi kəmiyyətin  
 orta kəmiyyətin  
 balans metodunun

212 Ayrı-ayrı malların satışının həcmi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- $S_i = E_1 + D_s - SM - E_2$   
  $S_1 = E_1 - E_2$   
  $S_i = SM - E_2$   
  $S_i = D_s - SM$   
  $S_i = E_1 + D_s - E_2$

213 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum p f q f = 180$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum q f p m = 145$  mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man  
 13,0 mln.man  
 12,0 mln.man  
 10,0 mln.man  
 24,0 mln.man

214 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum p f q f = 170$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum q f p m = 135$  mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 26,0 mln.man
- 12,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

215 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum p_1q_1=140$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum q_1p_0=115$  mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 13,0 mln.man
- 22,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

216 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə  $\sum p_0q_0= 150$  mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki  $\sum p_1q_1=138$  mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 15,0 mln.man
- 12 mln.man
- 10,0 mln.man
- 8,0 mln. man
- 14,0 mln. man

217 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumatla  $\sum p_1q_1= 12000$  min man,  $\sum p_1q_0=9600$  min man;  $\sum p_0 q_1= 9000$  min man əsasən ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1,420
- 1,250
- 1,067
- 1,333
- 1,380

218 Mal dövriyyəsinin həcminə dair verilən  $\sum p_1q_1= 12000$  min man,  $\sum p_1q_0=9600$  min man;  $\sum p_0 q_1= 900$  min man əsasən ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 1,067
- 1,380

- 1,333
- 1,250
- 1,25

219 Verilən:  $\sum p_1 q_1 = 12000$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 9600$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 9200$  min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 1,380
- 1,333
- 0,978
- 1,022
- 1,067

220 Verilən:  $\sum p_1 q_1 = 12000$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 9600$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 12500$  min man məlumatı əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 3300 min man
- 2400 min man
- 2900 min man
- 500 min man
- 3000 min man

221 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə  $\sum p_m q_m = 170$  mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki  $\sum p_m q_0 = 148$  mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 15,0 mln.man
- 8,0 mln. man
- 10,0 mln.man
- 22,0 mln.man
- 14,0 mln. man

222 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə  $\sum p_m q_m = 155$  mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki  $\sum p_m q_0 = 125$  mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 15,0 mln.man
- 12 mln.man
- 10,0 mln.man
- 30,0 mln. man
- 14,0 mln. man



223 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə  $\sum p_m q_m = 142$  mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki  $\sum p_m q_0 = 130$  mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 15,0 mln.man
- 12 mln.man
- 10,0 mln.man
- 8,0 mln. man
- 14,0 mln. man

224 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumata  $\sum p_1 q_1 = 13000$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 9000$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 8000$  min man əsasən ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın

- 1.420
- 1.444
- 1.067
- 1.333
- 1.380

225 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumata  $\sum p_1 q_1 = 13000$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 9000$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 8000$  min man əsasən ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.420
- 1.625
- 1.067
- 1.333
- 1.380

226 Verilən:  $\sum p_1 q_1 = 14000$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 11000$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 9600$  min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 1.380
- 1.273
- 0.978
- 1.022
- 1.067

227 Verilən:  $\sum p_1 q_1 = 14000$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 11000$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 9600$  min man məlumata əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 3300 min man
- 3000 min man
- 2900 min man
- 500 min man
- 3100 min man

228 Verilən:  $\sum p_1 q_1 = 12000$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 9600$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 12500$  min man məlumatına əsasən qiymət amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 3300 min man
- 2400 min man
- 4400 min man
- 500 min man
- 3000 min man

229 Mal ehtiyatı nədir?

- dövlət ehtiyatında olan maldır
- satış anını gözləyən maldır
- yola salınmış mallar
- istehsalçıların anbarında olan mallar
- topdasatış anbarlarındakı maldır

230 Əmtəə dövriyyəsinin sürəti dedikdə nə anlaşılır?

- əhəlinin hər nəfərinə düşən mal dövriyyəsi
- malların tədavül sferasında olduğu vaxt və ya dövriyyənin sayı
- malların mexaniki hərəkəti
- əmtəələrin iqtisadi hərəkəti
- bir gündə satılan malın miqdarı]

231 Statistika da dövriyyənin müddəti dedikdə nə anlanır?

- orta hesabla bir günə düşən satışın həcmi
- malın satıldığı günlərin sayı
- il ərzindəki dövriyyələrin sayı
- il ərzində bütün dövriyyələrin başa gəldiyi vaxt
- orta hesabla bir dövriyyənin başa gəldiyi günlərin sayı

232 Ticarətdə əmək məhsuldarlığının əsas göstəricisi hansıdır?

- 1 işçiyə düşən mal dövriyyəsi
- orta aylıq hasilat
- orta günlük hasilat
- ortasaatlıq hasilat
- əmək tutumu

233 Mal dövriyyəsinin artmasına intensiv amillərin təsiri hansı bərabərliyin köməyi ilə aşkar oluna bilər?

- $\Delta MD = W_0 T_1 - W_0 T_0$
- $\Delta MD = W_1 T_1 - W_0 T_0$
- $\Delta MD = \sum (t_0 - t_1) \cdot q_1$
- $\Delta MD = \sum (W_1 - W_0) \cdot q_1$
- $\Delta MD = W_1 T_0 - W_0 T_0$

234 Ticarətdə ayrı-ayrı iş növləri üzrə əməyin mexanikləşmə səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

- $\Theta_{mex} = Q_m : Q_{\Sigma m}$
- $\Theta_{mex} = Q_m P : Q_q \setminus m P$
- $\Theta_{mex} = t_{mex} : t_q \setminus mex$
- $\Theta_{mex} = Q_{mex} : Q_q \setminus mex$
- $\Theta_{mex} = t_{mqm} : t_q \setminus m qm$

235 Ticarətdə mal dövriyyəsinin hər 10000 manatına düşən əməyin azaldılması nəyi deməyə əsas verir?

- rentabelliğin yüksəldiyini
- əmək məhsuldarlığının artdığını
- əmək məhsuldarlığının dəyişmədiyini
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşdüyünü
- mənfəətin artdığını

236 Ticarətin əsas fondları hansı üsullarla qiymətləndirilir?

- tam lik, tam bərpa və köhnəlməsini çıxmaqla qalıq dəyərlə
- müəssisənin buraxılış qiymətilə
- smeta dəyərlə
- istehsal maye dəyərlə

əsas qiymətlərlə

237 Əsas fondların amortizasiyası nədir?

- onun köhnəlməsinin pulla ifadəsidir  
 onun fəal hissəsidir  
 onun qalıq dəyəridir  
 onun ləğv dəyəridir  
 onun qeyri-fəal hissəsidir

238 Əsas kapitalın vəziyyətini səciyyələndirən göstəricilər hansıdır?

- əsas fondların sıradan çıxması əmsalı  
 əsas kapitalın təzələnməsi əmsalı  
 kapitalverimi (fondverimi)  
 kapitaltutumu (fondtutumu)  
 əsas kapitalın köhnəlmə və yararlılıq əmsalları

239 Əsas kapitaldan istifadə göstəriciləri hansılardır?

- kapital verimi və kapital tutumu  
 əmək məhsuldarlığı  
 əmək tutumu  
 yararlılıq əmsalı  
 köhnəlmə əmsalı

240 Verilənlərdən mal dövriyyəsinin sürətini səciyyələndirən göstərici hansıdır?

- bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə) və dövriyyə əmsalı (dövriyyənin sayı)  
 malların anbarlarda və pərkəndə şəbəkədə yatıb alma müddəti (günlə)  
 mallar bir yerdən digərinə daşınarkən hərəkət sürəti ( km\saat)  
 orta mal ehtiyatın reallaşması müddəti (günlə)  
 malların qalığı

241 Əgər ticarət müəssisənin mal ehtiyatına dair bərabər fasilə ilə məlumat verilsə orta mal ehtiyatı hansı düsturla hesablanmalıdır?

- B və C  
 sadə hesabı orta kəmiyyəti ilə

- xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
- əkili hesabi orta kəmiyyətin düsturu ilə
- həndəsiorta kəmiyyətin düsturu ilə

242 Dövriyyənin mal ehtiyatı ilə təmin olunması göstəricilər hansıdır?

- mal ehtiyatı dövriyyəsinin sayı və bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə)
- bir müəsisəyə düşən mal ehtiyatının həcmi
- mal ehtiyatının ümumi həcmi
- praktikdə şəbəkədə olan mal ehtiyatının həcmi
- hər nəfərə düşən mal ehtiyatının həcmi

243 Mal göndərmənin ahəngdarlığı nədir?

- onun keyfiyyətli olması
- onun bərabər sürətdə göndərilməsidir
- onun qeyri-bərabər sürətdə göndərilməsidir
- mal satanlarla alıcıların razılığı əsasında tərtib olunmuş qrafik üzrə göndərilməsidir
- onun çox olması

244 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin dövriyyə fonlarının orta qalığına nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

- Dövriyyə əmsalı
- Təhkim olunma əmsalı
- Rentabellik
- Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı
- Yaralılıq əmsalı

245 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 600 mln. manat• dövriyyə fonlarının orta illik dəyərinin 150 mln. manat olduğunu bilərək dövretmə əmsalını hesablayın:

- 75
- 4
- 2.5
- 90
- 150

246 Mal ehtiyatının yaradılması zərurəti nə ilə əlaqədardır?

- əhalinin etnik quruluşundakı xüsusiyyətlərlə
- malların xarab olması və itgisilə
- mal daşımının fasiləsiz davam etməsilə
- ticarət sistemində çalışan ayrı-ayrı işçilərin öz işinə məsuliyyətsiz yanaşması ilə
- malların keyfiyyətinin və çeşidinin alıcıların tələbatına uyğun gəlməməsilə

247 Harada yerləşməsindən asılı olaraq mal ehtiyatı hansı kateqoriyalara ayrılır?

- eksport üçün mal ehtiyatı
- istehsal sferasındakı və ticarət şəbəkəsindəki mal ehtiyatı
- şəhərdəki mal ehtiyatı
- kəndlərdəki mal ehtiyatı
- dövlət mal ehtiyatı

248 Əmtəə ehtiyatı və əmtəə dövriyyəsinin sürəti statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- mal dövriyyəsinin səmərəliliyini öyrənmək
- satışın nəticələrini aşkar etmək
- satışın həcmi və quruluşunu öyrənmək
- əmtəə ehtiyatının cari uçotunu aparmaq
- mal ehtiyatının həcmi, quruluşunu, dinamikasını hesablamaq və təhlil etmək

249 Verilənlərdən hansı göstərici əmtəə ehtiyatı və əmtəə dövriyyəsinin sürəti statistikasının göstəriciləri sistemə daxil edilmir?

- ehtiyat tutumu
- əmtəə ehtiyatlarının səviyyəsi
- əmtəə ehtiyatlarının quruluşu
- əmtəə ehtiyatlarının həcmi
- əmtəələrin hərəkəti göstəriciləri

250 Verilənlərdən hansı göstərici əmtəə ehtiyatlarının səviyyəsinə aid edilmir?

- satışdan pul mədaxili
- mal dövriyyəsinin əmtəə ehtiyatı ilə təmin olunması
- ehtiyat tutumu
- mal ehtiyatının orta həcmi
- mal ehtiyatının optimal həcmi

251 Orta günlük mal dövriyyəsinin həcmi necə hesablanır?

- aylıq mal dövriyyəsinin həcmi 26-ya bölməklə
- rüblük mal dövriyyəsinin həcmi 78 günə bölməklə
- mal dövriyyəsinin həcmi dövrdəki təqvim günlərinin sayına bölməklə
- mal dövriyyəsinin həcmi dövrdəki iş günlərinin sayına bölməklə
- illik mal dövriyyəsinin 312-yə bölməklə

252 Mart ayında mağazanın mal dövriyyəsinin məbləği 600 min man, aprel ayın 1-nə mal ehtiyatının həcmi 100 min manat olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın

- 8 gün
- 6 gün
- 5 gün
- 4 gün
- 7 gün

253 Mart ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmi 600 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın

- 20 min manat
- 17 min man
- 16 min man
- 15 min man
- 18 min man

254 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin sürətini səciyyələndirən göstəricidir?

- dövrün axırına olan mal ehtiyatının reallaşma müddəti
- bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə) və dövriyyə əmsalı
- malların anbarlarda və pərakəndə şəbəkədə yatıb qalma müddəti
- malların bir məbtəqədən digərinə daşınarkən hərəkət sürəti
- dövrün əvvəlinə olan mal ehtiyatının reallaşma müddəti

255 Mal dövriyyəsinin sürəti hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir

- malların daşınma məsafəsi ilə
- dövriyyə əmsalı ilə və bir dövriyyənin müddətilə

- 1 saatda gedilən məsafə ilə
- malların daşınma sürətilə
- mal dövriyyəsinin hər manatına düşən ehtiyatın həcmi ilə

256 Mal ehtiyatı indeksnin  $I_e=1,44$ , mal dövriyyəsi indeksinin isə  $1,12$  olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

- 1,446
- 0,954
- 0,823
- 0,778
- 1,286

257 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1640 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9400 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

- 6,4
- 5,2
- 4,5
- 4,1
- 5,8

258 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 600 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 900 min manat olmuşdur.Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

- 2,0
- 1,4
- 1,3
- 1,2
- 1,5

259 Mağazanın noyabr ayında pərakəndə mal dövriyyəsi 3600 min manat, dekabrın 1-nə olan mal ehtiyatı isə 800 min. man olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə).

- 7,2
- 6,0
- 5,6
- 5,2
- 6,7



260 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının aprel ayının 1-nə 600 min man, mart ayındakı pərakəndə dövriyyəsinin həcmi isə 1200 min manat olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin əmtəə tutumunu hesablayın

- 0,70
- 0,50
- 0,45
- 0,40
- 0,60

261 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatının rübün əvvəlində-500, axırında 560 mln. man, rüb ərzində pərakəndə mal dövriyyəsinin isə 265 mln. man olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin sürəti göstəricisini hesablayın

- 0,60 dəfə
- 0,45 dəfə
- 0,40 dəfə
- 0,35 dəfə
- 0,50 dəfə

262 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 480 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcminin 2400 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

- 0,40
- 0,20
- 0,15
- 0,10
- 0,30

263 Əhəlinin ticarət şəbəkəsi ilə təminatının bölgəvi fərqləri statistikanın hansı metodunun köməyi ilə müəyyən edilir?

- balans metodunun
- indekslərin
- nisbi kəmiyyətlərin
- orta kəmiyyətlərin
- variasiya göstəricilərinin

264 Mal dövriyyəsinin artmasına ekstensiv amillərin təsiri hansı bərabarlığın köməyi ilə aşkar edilir?

- $\Delta MD = \sum (W_1 - W_0) \cdot q_1$

- $\Delta MD = \sum (t_0 - t_1) \cdot q_1$
- $\Delta MD = W_1 T_1 - W_0 T_0$
- $\Delta MD = W_1 T_0 - W_0 T_0$
- $\Delta MD = W_0 T_1 - W_0 T_0$

265 Ticarətdə yüklənmə göstəricisi verilənlərdən hansıdır?

- 1 işçiyə düşən avadanlıqların dəyəri
- 1 işçiyə düşən mal dövriyyəsi
- 1 işçiyə düşən alıcıların sayı
- 1 satıcıya düşən mal dövriyyəsi
- 1 satıcıya düşən alıcıların sayı

266 Pərakəndə mal dövriyyəsi əsas ildə 200 mln. man, hesabat ilində isə 230 min mal olmuşdur. Müqayisə olunan dövrdə ticarətdə çalışan işçilərin sayı 4,0% artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 11,0 % artmışdır
- 15% artmışdır
- 3,8 % aşağı düşmüşdür
- 10,6 % artmışdır
- 12,5% artmışdır

267 Mağazada pərakəndə mal dövriyyəsinin əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 8,6 % artdığını, işçiləri sayının isə 3,4 azaldığını bilərək, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 6,4 % artmış
- 5,2 % artmış
- 4,5% aşağı düşmüşdür
- 15,5 artmış
- 12,4 % artmış

268 Ticarət müəssisəsində işçilərin əmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20 % , işçilərin sayı isə 12% artmışdır. Mal dövriyyəsinin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 18,4% artmış
- 16,0% artmış
- 34,4 artmış
- 12,2% aşağı düşmüş

15,6 aşağı düşmüşdür

269 Əsas kapital obyektinin tam dəyərinin 32 milyon manat, ləğv dəyərinin 500 min manat, xidmət müddətinin isə 10 il olduğunu bilərək, illik amortizasiya normasını hesablayın

8,4%

9,4%

10,2%

9,8%

9,0%

270 Əsas kapitalın orta illik tam dəyərinin 3000 min man, məhsul və xidmətlərin ümumi braxılışının isə 1500 min manta olduğunu bilərək capital verimini hesablayın

1,0 man

1,2 min

1,5 man

0,5 man

0,8 man

271 Əsas kapital obyektinin tam dəyərinin 65 milyon man, ləğv dəyərinin 500 man, xidmət müddətinin 12 il olduğunu bilərək illik amortizasiya ayırmalarının məbləğini hesablayın

5,8 mln.man

4,5 mln.man

4,0 mln.man

5,0 mln.man

6,2 mln.man

272 Tamamilə köhnəldiyinə görə il ərzində silinən əsas fondların tam dəyərinin 1800 min man, ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinin 6000 min man, ilin axırına isə 7200 min manat olduğunu bilərək, əsas kapitalın sıradan çıxma əmsalını hesablayın

36,0%

20,0%

28,0%

24,0%

30,0%

273 Əsas kapitalın ortaillik tam dəyərinin 6000 min man, ticarət əlavəsi məbləğinin isə 3000 min man olduğunu bilərək fondtutumunu müəyyən edin.

- 2,5 manat
- 1,5 manat
- 1,8 manat
- 2,0 manat
- 3,0manat

274 Bazar infrastrukturuna hansı ünsürlər daxil edilmir?

- ticarət anbar binalrı və onların avadanlıqları
- mal ehtiyatları
- əmək ehtiyatları
- rabitə və nəqliyyat vasitələri
- ticarət və kassa texnikası

275 Firmanın mağazalarında çalışan işçilərin sayı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 8,0 % ixtisar edilmiş, həmin dövrdə mal dövriyyəsi 16,0% artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 12,5% artmış
- 10,2% artmış
- 8,8% aşağı düşmüşdür
- 26,0 artmış
- 20,8 artmış

276 Mal dövriyyəsinin orta sürətinə hansı amillər təsir göstərir?

- ayrı-ayrı mal qrupları üzrə dövriyyə sürətinin dəyişməsi və dövriyyənin quruluşunun dəyişməsi
- bazarın konyukturası
- tələb və təklifin nisbəti
- bazar subyektlərinin işgüzar fəallığı
- əhəlinin alıcılıq qabiliyyəti

277 Mal ehtiyatının növləri hansılardır?

- istehlakçılardakı mal ehtiyat, yolda olan mal ehtiyatı
- istehlakçılardakı mal ehtiyatı
- istehlakşılardakı mal ehtiyatı

- yolda olan mal ehtiyatı
- Cari, mövsümi və sığorta mal

278 Mal göndərmənin faktiki həcmnin müqailədəki həcmindən kənarlaşmasına hansı amillər göstərir?

- ərazi
- mal satanların müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirilməsi
- mal satanların başqa ölkədə yerləşməsi
- coğrafi şərait
- qiymətin səviyyəsi, malların miqdarı və çeşidi

279 Ticarət müəssisəsində işçilərin əmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20%, işçilərin sayı isə 50% artmışdır. Mal dövriyyəsinin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 1,8 dəfə
- 90 %
- 25 %
- 1,1 dəfə
- 118 %

280 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatı octabr ayının 1-nə 600, noyabr 1-nə 620, dekabrın 1-nə 630, sonrakı il 1 yanvarna 636 mln. manat olmuşdur. Mal ehtiyatının orta həcmi hesablayın:

- 725 mln.man
- 518 mln.man
- 237 mln.man
- 105 mln.man
- 623 mln.man

281 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal dövriyyəsinin fiziki həcmi 20%, satılan malların qiyməti isə 5% artmışdır. Mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 8%
- 20%
- 18%
- 26%
- 17%

282 Mart ayında mağazanın mal dövriyyəsinin məbləği 800 min man, aprel ayın 1-nə mal ehtiyatının həcmi 100 min manat olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın.

- 7 gün
- 4 gün
- 5 gün
- 8 gün
- 10 gün

283 Mal ehtiyatı indeksnin  $I_e=1,51$ , mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,11 olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

- 1.090
- 0.823
- 0.778
- 0.954
- 1.446

284 Mal ehtiyatı indeksnin  $I_e=1,33$ , mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,11 olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

- 0.778
- 1.446
- 0.954
- 1.198
- 0.823

285 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1700 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9500 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

- 4.5
- 5.6
- 6.4
- 5.8
- 4.1

286 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1600 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9400 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

- 6.4

- 5.8
- 5.9
- 4.5
- 4.1

287 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 300 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 500 min manat olmuşdur. Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

- 2.0
- 1.7
- 1.4
- 1.3
- 1.2

288 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 400 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 560 min manat olmuşdur. Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

- 1.4
- 2.0
- 1.5
- 1.3
- 1.2

289 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 440 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcmnin 2200 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

- 0.30
- 0.40
- 0.15
- 0.20
- 0.10

290 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 410 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcmnin 2100 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

- 0.15
- 0.10
- 0.40

- 0.30  
 0.20

291 Satılmış məhsul və xidmətlərin dəyərinin 600 min manat , dövriyyə kapitalının orta dəyərinin 150 min manat olduğunu bölərək , təhkim olma əmsalını hesablayın :

- 5  
 4  
 0.50  
 0.25  
 6

292 Əsas dövrdə mal dövriyyəsinin sürəti 5, hesabat dövründə 6 olarsa əmtəə tədavülünün sürəti indeksi necə olar?

- 0.83  
 5.5  
 11  
 1.2  
 1

293 Yanvar ayı üzrə mal dövriyyəsi 125 mln manat olmuşdur. Orta günlük mal dövriyyəsi nə qədər olar?

- 6,25 mln man  
 10,4 mln man  
 4 mln  
 12 mln man  
 5 mln man

294 Tədavül sferasında mövcud mal ehtiyatı il ərzində 4 dəfə dövr edirsə, bir dövriyyənin müddətini hesablayın:

- 90gün  
 120 gün  
 180 gün  
 360 gün  
 60 gün

295 Mart ayının 1-nə mal ehtiyatı 150 mln manat, fevral ayında mal dövriyyəsinin həcmi isə 500 min manat olmuşdur. Ehtiyat tutumunu hesablayın:



- 200 manat
- 500 min manat
- 350 manat
- 149.5 mln manat
- 300 manat

296 Mart ayının 1-ə mağazanın mal ehtiyatının 300 min manat, fevrai atındakı mal dövriyyəsinin həcmi 120 min manat olduğu halda ehtiyat tutumu göstəricisinin hesablayın.

- 2800 man
- 3000 man
- 1800 man
- 2000 man
- 2500 man

297 Ticarət firmasında orta mal ehtiyatı əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 12,0%, bir günlük mal dövriyyəsi isə 50,% artmışdır. Malların dövriyyə vaxtının necə dəyişdiyini tapın

- 133,9%
- 96,6%
- 85,6%
- 74,7%
- 65,0 %

298 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatı oktyabrın 1-nə 600, noyabrın 1-nə 620, dekabrın 1-nə 630, sonrakı ilin 1 yanvarına 636 mln. man olmuşdur. İV rübdə pərakəndə mal dövriyyəsi 315 mln.man olmuşdur. Mal dövriyyəsinin ehtiyat tutumunu hesablayın

- 2,2
- 1,5
- 1,7
- 1,9
- 2,0

299 Ticarət firmasının mal ehtiyatı oktyabrın 1-nə 600, noyabrın 1-nə 620, dekabrın 1-nə 630, sonrakı ili 1 yarısına 636 mln. man təşkil edir. İV rübdə pərakəndə mal dövriyyəsi 315 mln. man. olmuşdur. Dövriyyənin sayını hesablayın

- 0,40
- 0,70

- 0,60
- 0,50
- 0,45

300 Cari ildə müəssisənin əldə etdiyi təzə əsas fondların dəyərinin 900 min man, ilin əvvəlinə əsas kapitalın tam dəyərinin 3000 min man, ili axırına isə 3600 min manta olduğunu bilərək onların təzələnmə əmsalını hesablayın

- 35,0%
- 20,0%
- 22,0%
- 25,0%
- 30,0%

301 Ticarət firmasının pərakəndə mal dövriyyəsi əsas dövrdə 92,0 mln.man., hesabat dövründə isə 40,8 mln.man., ticarət sahəsi isə uyğun olaraq 8280 və 12688 min m<sup>2</sup> olmuşdur. Ticarət sahələrindən istifadənin ( 1m<sup>2</sup>-ə düşən mal dövriyyəsi indeksinin) necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 30,6%
- 20,0%
- 24,4%
- 26,8%
- 28,8%

302 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına hər iki amilin təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- quruluş tərkibli indeks,
- elastiklik əmsalı
- harmonik orta indeks
- dəyişən tərkibli indeks
- sabit tərkibli indeks

303 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına qiymət dəyişikliyinə təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- harmonik orta indeks
- dəyişən tərkibli indeks
- hesabi orta indeks
- sabit tərkibli indeks,
- elastiklik əmsalı,

304 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına məhsulun quruluşunun təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- harmonik orta indeks.
- quruluş tərkibli indeks,
- sabit tərkibli indeks,
- dəyişən tərkibli indeks,
- elastiklik əmsalı,

305 2008-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmi 38 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.17 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 35 mlrd. manat,
- 32.5 mlrd. manat;
- 38 mlrd. manat,;
- 44.5 mlrd. manat,;
- 60 mlrd. manat;

306 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 01.01.2013 – 64,1 01.04.2013 – 57,8 01.07.2013 – 60,0 01,10 2013 – 63.2 01.01.2014-72,3 2013-cü il üçün orta rüblük ehtiyatları müəyyənləşdirin

- 60.5
- 61.5
- 65.5
- 62.3
- 63.5

307 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir 01.01.2013 – 40 01.04.2013 – 52 01.07.2013 – 60,0 01,10 2013 – 65 01.01.2014-80 2013-cü il üçün orta rüblük ehtiyatları müəyyənləşdirin

- 65.75
- 59.25
- 63.15
- 60.25
- 61.35

308 Bazarın infrastrukturu dedikdə nə anlanır?

- ticarət vasitəçiləri

- bazar tərəf-müqavilləri
- satıcılar
- alıcılar
- əsas bazar proseslərini təşkilatı və maddi təminat cəhətdən təchiz edən köməkçi sahə və vasitələrin məcmusu

309 Bazar infrastrukturunun funksiyalarına nələr daxildir?

- sair xidmətlər sferası
- mühasibatlıq
- plan-iqtisad işi
- maddi-texniki təchizat bölmələrinin işi, nəqliyyat, rabitə, serviz, marketinq və reklam xidməti
- valyuta mübadiləsi

310 Bazar infrastrukturunu statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

- bazar proseslərinin səmərəliliyinin öyrənmək
- bazarın tarazlığını öyrənmək
- tələb-təklifin nisbətini tədqiq etmək
- bazarın konyukturasını öyrənmək
- infrastrukturun formalaşması və fəaliyyətinin kütləvi hadisə və prosesləridir

311 Bazar infrastrukturunu statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- bazarın bölgəvi xüsusiyyətlərini tədqiq etmək
- bazarın konyukturasını tədqiq etmək
- bazarın tarazlığını öyrənmək
- bazarın maddi-texniki bazasına, əmək resurslarına və müəssisələr şəbəkəsinə dair məlumat toplamaq, təhlil etmək və qiymətləndirmək
- bazar tərəf- müqabillərinin sayını və tərkibini öyrənmək

312 Hansı ticarət müəssisəsi univərmaq adlanır?

- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupudur
- özünə xidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat maları satan, sahəsi 120-400m<sup>2</sup> olan mağazalar
- daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satılan ticarət müəssisədir
- malların hər çeşid qrupunu satan obyektidir
- müxtəlif universamları və mağazaları olan obyektlərdir

313 Hansı ticarət müəssisəsi ticarət mərkəzi adlanır?

- müxtəlif universamları və pərakəndə anbar-mağazası olan obyektlər
- malların müəyyən çeşid qrupunu satan müəssisələr
- özünəxidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan
- daha böyük sahəsi olan, qeyri ərzaq malları satan mağazalar
- malların müxtəlif çeşid qrupunu satan obyektlər

314 Hansı ticarət müəssisəsi universam adlanır?

- hər çeşiddə mal satan obyektlər
- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu
- 400-2000 m<sup>2</sup> sahəsi olan iri mağazalar qrupu
- 2,5-10,0 min m<sup>2</sup> sahəsi olan mağazalar qrupu
- özünəxidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan mağazalar

315 Universal ticarət müəssisəsi nəyi anladır?

- bu müxtəlif universamlar və pərakəndə anbar mağazası olan obyektdir
- bu müəyyən qrup mal satan müəssisədir
- bu geniş mal kompleksi satan müəssisəsidir
- bu müəyyən çeşiddə mal satan müəssisədir
- bu faizsiz kreditlə mal satan müəssisədir

316 Hansı ticarət obyektini supermarket adlanır?

- hər çeşiddə mal satan obyektlər
- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu
- özünəxidmət üsulu ilə işləyən mağazalar
- daha böyük sahəsi olan qeyri-ərzaq malları toplusu satan ticarət müəssisəsi
- sahəsi 2500m<sup>2</sup>-dən böyük olan və geniş çeşiddə ərzaq və qeyri-ərzaq malları satan mağazalara

317 Hansı ticarət müəssisəsi hipermarket adlanır?

- daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satan obyektidir
- sahəsi 120-400 m<sup>2</sup> olan mağazalar
- sahəsi 400-2000 m<sup>2</sup> olan mağazalar
- sahəsi 2000-2500 m<sup>2</sup> olan mağazalar
- sahəsi 2,5-10,0 min m<sup>2</sup> olan geniş çeşiddə ərzaq və qeyri ərzaq malları satan mağazalar

318 Hansı ticarət müəssisəsi ticarət kompleksi adlanır?

- sahəsi 2500 m<sup>2</sup>-dən böyük olan geniş çeşiddə mallar satan obyektlər
- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu
- ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan mağazalar
- müxtəlif universamları və pərakəndə anbar-mağazası olan obyektlər
- daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satan obyektidir

319 Ticarət formalarının səmərəliliyi göstəricilərinin dinamikası hansı metodla öyrənilə bilər?

- balans metodu
- nisbi kəmiyyətlər
- orta kəmiyyətlər
- qruplaşdırma metodu
- dəyişən və sabit tərkibli indekslər sisteminin köməyilə

320 İşçilərin siyahı sayı nədir?

- Bu adları müəssisənin siyasında olan bütün daimi, mövsümi və müvəqqəti işçilərin sayıdır
- Müəssisədə çalışan bütün işçilərin sayıdır
- Müəssisədə çalışan daimi işçilərin sayıdır
- İşə çıxan işçilərin sayıdır
- Faktiki işçilərin sayıdır

321 Bazar infrastrukturunu statistikasının göstəricilər sistemi neçə göstəricidən ibarətdir?

- 13
- 5
- 7
- 9
- 11

322 Bazarın maddi-texniki potensialı hansı ünsürlərdən ibarətdir?

- xammal və materiallardan
- hazır məhsullardan
- yarımfabrikatlardan
- binalardan, qurğulardan avadanlıqlardan, informasiya və nəqliyyat vasitələrindən

ticarət müəssisələrindən

323 Ticarət (xidmət) müəssisəsi necə anlanır?

- ticarət xidməti göstərən dükandır
- alqi-satqi ilə məşğul olan köşkdür
- səyyar ticarət maşınıdır
- mövsümi yarmarkadır
- ticarət ( xidmət) funksiyalarını yerinə yetirən və öz xüsusi və ya icarə binasına malik olan hüquqi şəxsdir

324 Ticarət şəbəkəsi nədir?

- ümumi mülkiyyətə olan iki və daha çox ticarət müəssisəsindən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 10-dan artıq ticarət müəssisəsindən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 8-dən artıq ticarət müəssisəsindən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 6-dan artıq ticarət müəssisəsindən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 4- dən artıq müəssisəsindən ibarət olan vahidlərin cəmidir

325 Pərakəndə ticarət müəssisəsinin böyüklüyü necə ölçülür?

- satılan malların miqdarı ilə
- onun ticarət salonunun sahəsi ilə
- əsas fondlarının həcmi ilə
- işçilərin sayı ilə
- mal dövriyyəsinin həcmi ilə

326 İctimai iaşə müəssisələrinin böyüklüyü necə ölçülür?

- oturaqların sayı ilə
- onun əsas fondlarının dəyəri ilə
- mal dövriyyəsinin məbləği ilə
- hazırlanan xörək paylarının sayı ilə
- həmin müəssisədə çalışan işçilərin sayı ilə

327 Ticarət anbarlarının böyüklüyü necə ölçülür?

- kvadrat-metrlə sahəsilə
- anbarlarda saxlanılan malların miqdarı ilə

- onların kub.metr həcmi ilə
- binanın hündürlüyü ilə
- binanın uzunluğu ilə

328 Pərakəndə ticarətin hansı forması qeyri-qanuni hesab edilir?

- küçə ticarəti
- ənənəvi ticarət ( piştaxta vasitəsilə)
- özünə xidmət
- malların nümunələr üzrə satışı
- kataloqlar üzrə satış

329 Ticarətin müxtəlif formalarının səmərəliliyinin təhlili hansı metodla aparıla bilər?

- riyazi metodlarla
- qruplaşdırma metodu ilə
- nisbi kəmiyyətlər
- orta kəmiyyətlər
- balans metodu ilə

330 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin tətbiq olunma səviyyəsini səciyyələndirən hansı göstəricilər hesablanır?

- fondla silahlanma, texnika ilə təmin olunma və mexanikləşmə səviyyəsi
- fond verimi
- kapital verimi
- əmək tutumu
- əmək məhsuldarlığı

331 Ticarətdə pərakəndə mal dövriyyəsi əsas ildə 200 mln.man, hesabat ilində 230 mln. man, olmuş işçilərin ortaillik sayı isə müqayisə olunan dövrdə 4,0 % artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 5,6%
- 11,6%
- 12,7%
- 9,7%
- 10,6%

332 Müəssisədə əmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 12% işçilərin sayı isə 5,% artmışdır. Məhsul istesalının həcmi



dəyişmişdir (neçə % artmışdır) ?

- 9,0% .
- 17%
- 15% ;
- 17,6% ;
- 8,0% ;

333 Müəssisədə məhsul istehsalının həcmi əsas dövrdəkinə nisbətən 32,0% , işlənmiş vaxt isə 10% artmışdırsa, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- Dəyişməmişdir .
- 8,0% artmışdır ;
- 42% artmışdır ;
- Dəyişməmişdir .
- 12% artmışdır ;
- 22% artmışdır ;

334 Məhsulun əmək tutumunun əsas dövründəkinə nisbətən hesabat dövründə 5% artdığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini tapın:

- Dəyişməmişdir .
- 5% artmışdır ;
- 4,8% aşağı düşmüşdür ;
- 5.0% aşağı düşmüşdür ;
- 6,0 aşağı düşmüşdür ;

335 Məhsul buraxılışının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20% artdığını, əmək məsrəflərinin isə 10% artdığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini tapın:

- 10% aşağı düşmüşdür.
- 10% artmışdır ;
- 9,1% artmışdır ;
- 30% artmışdır ;
- 5% aşağı düşmüşdür

336 Məhsul buraxılışının 800 min man. işlənmiş vaxtın isə 1600 adam-gün olduğunu bilərək, orta günlük hasilatı tapın:

- 200 manat .

- 2 manat
- 0,5 manat ;
- 500 manat ;
- 600 manat ;

337 İşçilərin orta aylıq siyahı sayı necə hesablanır?

- Ayın əvvəlinə və axırına olan sayını toplayıb, alınan nəticəni 2-ə bölməklə
- Faktiki işçilərin sayını aydakı iş günlərinin sayına bölməklə
- İşə çıxılan adam- günlərinin ümumi sayını iş günlərinin sayına bölməklə
- Faktiki işlənmiş adam günlərinin ümumi sayını iş günlərinin siyahı bölməklə
- ayın bütün günlərindəki siyahı sayını cəmləyib, alınan nəticəni həmin aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə

338 Müəssisədə işçilərin ay ərzində işə çıxılan və işə çıxılmayan adam-günlərinin cəmini, aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır?

- İşə davamiyyət göstəricisi
- İşçilərin faktiki sayı
- İşə çıxanların sayı
- İşçilərin orta siyahı sayı
- İşçilərin orta sayı

339 Fəhlələr tərəfindən ay ərzində işlənmiş adam-günlərinin və boşdayanmaların cəmini, aydakı iş günlərinin sayına bölməklə alınan göstərici necə adlanır?

- İşçi qüvvəsindən məhsuldar istifadə əmsalı
- Orta siyahı sayı
- İşə çıxanların orta sayı
- Faktiki işçilərin orta sayı
- Orta siyahı sayından istifadə əmsalı

340 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 60 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam –gün, III növbədə 12000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 3.0
- 2
- 2.2
- 1.8

2.5

341 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 2,1 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

0.9

0.5

0.6

0.7

0.8

342 Ən böyük növbədə işləyən fəhlələrin sayını iş yerlərinin sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır?

İşçi yerlərinin dolma əmsalı

Növbəlilik əmsalı

Siyahı sayından istifadə əmsalı

Növbə rejimindən istifadə əmsalı

İşçi qüvvəsindən fasiləsiz istifadə əmsalı

343 İş vaxtının əsas ölçü vahidi hansılardır?

II

Saat

Gün

Ay

Adam-saat və adam gün

344 İş vaxtının maksimum-minimum fondu necə hesablanır?

Təqvim vaxt fondundan bütün günü boşdayanmaların sayını çıxmaqla

təqvim vaxt fondundan istirahət günlərin sayını çıxmaqla

təqvim vaxt fondlarından bayram günlərini çıxmaqla

təqvim vaxt fondundan məzuniyyət günlərini çıxmaqla

təqvim vaxt fondundan bayram, istirahət və növbə məzuniyyət günlərini çıxmaqla

345 Müəssisədə il ərzində işə qəbul edilənlərin sayını fəhlələrin ortaillik sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır

İşçilərin fəallıq əmsalı.

Axıcılıq əmsalı ;

- İşdən çıxma üzrə dövrüyyə əmsalı ;
- Daimilik əmsalı ;
- işə qəbul üzrə dövrüyyə əmsalı ;

346 İşə çıxılan adam günləri-sayından bütün günlük boşdayanmaların sayını çıxmaqla hesablanan göstərici necə adlanır

- Faktiki işlənmiş adam-günləri ;
- Adam-günlərin tabel fondu
- Adam günlərin maksimum mümkün fondu
- İşçi qüvvəsindən istifadə fondu
- İşçi qüvvəsinin məşğulluq fondu.

347 Məhsul buraxılışının 800 min manat, işlənmiş vaxtın isə 2400 adam-gün olduğunu bilərək, məhsulun əmək tutumunu hesablayın:

- 10 adam-gün.
- 5 adam-gün ;
- 3 adam-gün
- 6 adam-gün ;
- 8 adam-gün

348 Məhsul buraxılışının ay ərzində 1600 min manat, işçilərin orta aylıq sayının 800 nəfər olduğunu bilərək, orta aylıq hasilatı hesablayın

- 1800 manat .
- 500 manat ;
- 600 manat ;
- 2000 manat ;
- 1500 manat ;

349 Birja statistikasının göstəricilər sistemi neçə blokdən ibarətdir?

- 8
- 4
- 5
- 6
- 7

350 Birjaların işgüzar fəallığı təhlil edilərkən hansı metodlardan istifadə olunur?

- indeks metodundan
- mütləq kəmiyyətlərdən
- orta kəmiyyətlərdən
- nisbi kəmiyyətlərdən
- balans metodundan

351 Birja konyukturası təhlilinin statistika metodları hansılardır?

- riyazi statistikanın metodları
- paralel sıraların müqayisəsi
- nisbi kəmiyyətlər
- orta kəmiyyətlər, dispersiya, variasiya, indekslər
- balans metodu

352 Əmtəə birjası nədir?

- daimi fəaliyyət yeri olmayan pərakəndə ticarət müəssisəsidir
- mövsümi fəaliyyət göstərən ticarət müəssisəsidir
- daimi fəaliyyət göstərən, nümunələr və standartlar üzrə sövdələşmələr bağlayan, daimi fəaliyyət yeri olan mütəşəkkil topdansatış bazarıdır
- pərakəndə ticarət müəssisəsidir
- qeyri-standart mal satan ticarət müəssisəsidir

353 Birja statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

- birjanın mal dövriyyəsinin həcmi hesablamadan ibarətdir
- mal alışı və satışının uçotunu aparmaqdan
- birja fəaliyyətinin xərclərini uçota almaqdan
- birjada səmərəliliyin səviyyəsini və dinamikasını öyrənməkdən
- birja konyukturasından, əmtəələrin hərəkətindən, birjada qiymətin əmələ gəlməsindən, onun səviyyəsi və dinamikasından investisiya proseslərindən, birja infrastrukturundan və s.

354 Birjalar hansı məhsulların alqı-satqı ilə məşğul olurlar?

- torpaq sahələrinin
- sənaye məhsullarının
- daşınmaz əmlakın
- xammalın və kənd təsərrüfatı məhsullarının
- maşın və avadanlıqların

355 Ən çox məlum birja malları hansılardır?

- mal-qara və quşlar
- yun
- yumurta
- taxıl, şəkər, kofe, kauçuk, pambıq, qiymətli və əlvan metallar, neft və neft məhsulları və meşə materialları
- dərman bitkiləri

356 Birja hansı xidmətləri edir?

- qiymətləri katirobka edir, standartları müəyyən edir, nümunə müqavilələri işləyib hazırlayır, hesablamalar aparır, öz müştərilərinə informasiya xidməti göstərir və s.
- malları sortlaşdırır
- emal edir
- çəkir və bükür
- alıcıların ünvanına çatdırır

357 Birjada əməliyyatlarını kimlər həyata keçirilər?

- satıcılar
- birja vasitəçiləri
- birja komitələri
- köşklər
- alıcılar

358 Birjanın statistika komitəsinin funksiyası nədən ibarətdir?

- satıcılarla hesablaşmalar aparmaq
- alqı-satqı əməliyyatlarını rəsmiyyətə salmaq
- alqı-satqı müqavilələrinin nümunəvi formasını hazırlamaq
- birjaya informasiya xidməti göstərmək, uçot aparmaq və qiymət indekslərini hesablamaq
- qiymətləri katirovka etmək

359 Birja statistikasının əsas vəzifəsi nədir?

- birjanın proseslərinin səmərəliliyini qiymətləndirmək
- birjanın ərazidə yerləşməsini qiymətləndirmək
- birja konyukturasına, onun mal dövriyyəsinin həcminə və qiymətlərə, əmtəə bazarında birjanın roluna dair məlumat toplamaq və təhlil etmək
- birja fəaliyyətilə əlaqədar xərclərin ümumi məbləğini və quruluşunu təhlil etmək

birjanın maddi-texniki bazasının vəziyyətini qiymətləndirmək

360 Birja satastikasının göstəricilər sistemi neçə göstəricidən ibarətdir?

- 40
- 21
- 33
- 28
- 37

361 Birja qiymətlərinin katirovkası necə anlanır?

- hər bir müqavilə üzrə qiymətin səviyyəsini hesablayın
- qiymətlərin səviyyəsinə nəzarət edilir
- satıcıların, alıcıların və sövdələrin ciddi- fərqlənən qiymətilə nəzərə alınır
- qiymətlərin proqnozunu verir
- çoxsaylı sövdələrdəki qiymətləri hesablayır və dərc edilir

362 Katirovka hansı informasiyanı əks etdirir?

- gün ərzində qiymətlərin ən yüksək və ən aşağı səviyyəsini
- qeyri-rəsmi katirovkası
- malın tipik qiymətlərini
- gün ərzindəki qiymətləri, 1-ci və sonuncu sövdələrdəki qiymətləri, birjanın açılma və bağlanma anındakı qiymətləri
- müşahidə vasitəsilə əldə olunan qiymətləri

363 Birja konyukturasını xarakterizə edən əsas göstəricilər hansılardır?

- işgüzar fəallığın səviyyəsidir
- birja dövriyyəsinin həcmidir
- birja fəaliyyətinin səmərəliliyidir
- bazarın tarazlığıdır, qiymətlərin səviyyəsi və dinamikasıdır, sövdələrin sayıdır
- infrastrukturun vəziyyətidir

364 Ayrı-ayrı malların qiymətinin sabitlik dərəcəsinə səciyyələndirmək üçün statistikanın hansı metodundan istifadə olunur?

- əlaqələr tənliyi
- orta kəmiyyətlər

- nisbi kəmiyyətlər
- variasiya göstəriciləri
- balans metodu

365 Xedjirovamiya nədir?

- adi müqavilələr əldə edilməsi deməkdir
- forvard sövdələşmələri
- fyunçers sövdələşmələri
- opsiyonların alqı-satqısı
- sığortalanmış müqavilələr

366 Real əmtəələr və sövdələşmələr necə adlanır?

- bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
- malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla malın faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan müddətli sövdələşmədir
- müssətli sövdəkin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq hüququ verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
- bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır
- malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır

367 Forvard sövdələşməsi nə deməkdir?

- müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq, hüquqi verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
- malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla məhsulun faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan sövdələşmədir
- bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
- malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır
- bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır

368 Fyuçers sövdələşməsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- malın birbaşa barter üsulu ilə mübadiləsidir
- bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutur
- bu, sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
- bu, müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq hüququ verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
- bu malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla əmtəənin faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan müddətli sövdədir



369 Opsion sövdələşmənin neçə formasıdır?

- bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
- bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır
- bu, müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonra sabit qiymətə satmaq hüquqı verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
- bu malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır
- bu, malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla əmtəənin faktiki verilməsini nəzərdə müddətli sövdələşmədir

370 Səmərəlilik nədir?

- qənaət rejiminə ciddi əməl etməkdir
- istehsal amillərindən tam və düzgün istifadə olunmasıdır
- daha çox keyfiyyətli məhsul istehsal etməkdir
- əmək məhsuldarlığını daima artırmaqdır
- istehsal xərclərinin hər vahidi müqabilində ən yüksək nəticələr əldə edilməlidir

371 Səmərəliliyin necə müəyyən olunması məqsədəuygundur?

- tədavül xərclərinə görə
- istehsal amillərinə görə
- əsas kapitalla görə
- mövcud maddi və əmək resurslarına görə
- istehsal xərclərinin ümumi məbləğinə görə

372 Tədavül sferasında baş verən proseslərin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- bu sahənin fəaliyyəti digər sahələrə təsir etmir
- bu sahədə mənfəət əldə olunmur
- onun fəaliyyət nəticəsi məhsul yaratmaq deyil, alıcı tələbatını ödəməkdir
- burada yeni məhsul və istehlak dəyəri yaradılır
- burada əldə olunan səmərə özündə alınan səmərədən ibarətdir

373 Tədavül prosesinin sürətləndirilməsi bütün təkrar istehsal tsiklinin müddətinə təsir göstərirmi?

- ictimai əmək məhsuldarlığının artmasına təsir etmir
- təsir etmir
- bütöblükdə iqtisadiyyatın iqtisadi səmərəliliyinin artmasına təsir edir

- tədavül xərclərinin artmasına səbəb olur
- göstərmir

374 Bazarın sosial səmərəsi göstəricilərinə nələr aid deyil?

- ekoloji mühafizə
- ticarətdə əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- əhalinin qənaət etdiyi vaxtın miqdarı
- alıcı tələbinin ödənmə dərəcəsi
- ticarət və xidmət sferası işçilərinin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

375 Bazar fəaliyyətinin sosial-iqtisadi nəticələrini qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə etmək məqsədəuyğun deyildir?

- mənfəət
- xalis mal dövriyyəsi
- ümumi mal dövriyyəsi
- ümumi əlavə edilmiş dəyər
- fondverimi

376 Ticarətdə ümumi gəlir necə hesablanır?

- ayrı-ayrı malların satışından əldə olunan mənfəəti toplanmaqla
- ümumi buraxılışdan aralıq istehlakı çıxmaqla
- ümumi məhsuldan maddi xərcləri çıxmaqla
- cari qiymətlərlə mal dövriyyəsindən cari topdan qiymətlərdə alınmış malların dəyərini çıxmaqla
- əmtəəlik məhsulun dəyərindən maya dəyərini çıxmaqla

377 Bazarın fəaliyyətinin səmərəliliyinin icmal göstəriciləri sisteminə verilənlərdən hansı aid edilmir?

- torpaq sahələrindən istifadənin səmərəliliyi
- keçmiş əməyin səmərəliliyi göstəriciləri
- canlı əməyin məsrəflərinin səmərəliliyi göstəriciləri
- səmərəliliyin ümumiləşdirici göstəriciləri
- investisiyaların səmərəliliyi göstəriciləri

378 Müəssisədə məhsulun hansı dəyər göstəricilərindən istifadə olunur?

- Ümumi məhsul ;

- Ümumi buraxılış, aralıq istehlak və əlavə edilmiş dəyər
- Ümumi dövriyyə ;
- Son məhsul
- Əmtəəlik məhsul ;

379 Bazar proseslərinin səmərəliliyini ayrıca götürülərək bir göstərici tam xarakterzə edirmi?

- ticarətin rentabelliği səmərəliliyi dana dolğun əks etdirir
- tam xarakterizə edir
- tədavül sferasındakı sosial nəticələr müxtəlif səpgili olduğundan göstəricilər sistemindən istifadə olunmalıdır
- bu və ya digər göstərici səmərəni tam qiymətləndirməyə imkan verir
- tədavül xərclərinin səviyyəsi səmərəni dolğun əks etdirir

380 Tədavül xərcəri nədir?

- məhsul istehsalına çəkilən əmək məsrəfidir
- məhsul istehsalına çəkilən maddi xərclərdir
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclərdir
- məhsul istehsalına investisiyaların məbləğidir
- məhsul və xidmətlərin tədavülünü təmin edən maddi və canlı əmək məsrəflərinin cəmidir

381 Tədavül xərcləri statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- xərclərin ödənmə mənbələrini öyrənmək
- xərclərin tipini aşkar etmək
- xərclərin mal dövriyyəsiindən asılılıq dərəcəsini müəyyən etmək
- xərclərin təsnifatın vermək
- xərclərin həcmi, quruluşunu, nisbi səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə etmək

382 Xərclər satılan malların həcmi dəyişməsiindən asılılıq dərəcəsiinə görə neçə qrupa ayrılır?

- 2
- 5
- 6
- 4
- 3

383 Dəyişən xərclərə hansılar aid edilir?

- əmək haqqı
- mallın yüklənilib- boşaldılması, daşınması, növlərə ayrılması, qablaşdırılması və əlavə emalı xərcləri
- reklam xərcləri
- gəlir vergisi
- sosial müdafiə fonduna ayırmalar

384 Şərti daimi xərclərə hansı xərclər aid edilmir?

- malların daşınması xərcləri
- istiliklə əlaqədar xərclər
- işıqlandırma xərcləri
- idarəetmə xərcləri
- rabitə informasiya xərcləri

385 Tədavül xərclərinin təsnifatında onlar neçə maddəyə ayrılırlar?

- 3
- 9
- 7
- 6
- 4

386 Əmtəə dövriyyəsinin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin artması verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD$
- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD_1$
- $\Delta T_x = C_0 MD_1 - C_0 \times MD_0$
- $\Delta T_x = T_{x1} - T_{x0}$
- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD_0$

387 Tədavül xərcləri səviyyəsinin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin artması hansı düstürlə hesablanır?

- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD$
- $\Delta T_x = C_0 MD_1 - C_0 \times MD_0$
- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD_0$
- $\Delta T_x = T_{x1} - T_{x0}$
- $\Delta T_x = C_1 \times MD_1 - C_0 \times MD_1$

388 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 150 mln. man., ticarət əlavəsi 20,0 %, tədavül xərcləri isə 5,0 mln.man. olmuşdur. Mal dövriyyəsinin rentabellik səviyyəsini hesablayın

- 12,2%
- 14,5%
- 20,8%
- 18,4%
- 16,7%

389 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 180 mln. man, ticarət əlavəsi 20,0%, tədavül xərcləri isə 6,0 mln. man olmuşdur. Firmanın mənfəətinin məbləğini hesablayın

- 36,0 mln. man
- 30,0 mln.man
- 24 mln.man
- 26 mln.man
- 20,0 mln.man

390 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 10,0 mln.man., tədavül xərcləri 380 min man olmuşdur. Tədavül xərclərinin nisbi səviyyəsini hesablayın

- 3,0%
- 3,4%
- 3,8%
- 4,6%
- 5,2%

391 135 ədəd məmulatın istehsalına 270 kq material sərf olunduğunu bilərək , məmulatın material tutumunu hesablatın :

- 0,5 kq
- 0,8 kq
- 0,3 kq
- 0,4 kq
- 0,6 kq

392 Müəssisədə bu və ya digər məhsulun maya dəyəri dedikdə nə başa düşülür?

- Həmin məhsulun istehsalına və satışına çəkilən xərclər
- Həmin məhsula sərf olunan maddi xərclərin məbləği ;

- Həmin məhsula sərflənən pul xərcləri
- Həmin məhsulun hər vahidinə çəkilən bütün xərclərin pul ifadəsilə məbləği
- Həmin məhsula çəkilən müstəqim ( birbaşa ) xərclərin məbləği

393 Məhsul satışından əldə olunan pulun məbləğindən həmin məhsulun tam maya dəyərini çıxmaqla hesablanan göstərici necə adlanır ?

- Mənfəət ;
- Gəlir ;
- Xalis mənfəət ;
- Xalis gəlir
- Yığım

394 Məhsul satışının rentabelliği necə hesablanır ?

- Gəlirin əmlakın dəyərinə nisbət ilə
- Satışdan daxil olan pul vəsaitinin əsas kapitalın dəyərinə nisbəti ilə
- Satışdan daxil olan pul vəsaitinin dövriyyə kapitalının orta həcmində nisbət ilə
- satışdan əldə olunan mənfəətin həmin məhsulun tam maya dəyərinə % nisbət ilə
- Pul gəlirinin istehsal və tədavük xərclərinin ümumi məbləğinə nisbət ilə

395 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 120, ilin sonuna 180 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.5 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın:

- 12,5 min man
- 8,33 min man
- 7 min man
- 10 min man
- 12 min man

396 Mal dövriyyəsinin həcmində 2 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyər 5 mln manat, işçilərin orta illik sayının 200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyini hesablayın:

- 8 min man
- 25 min man
- 40 min man
- 12 min man
- 10 min man

397 Firmanın hesabat dövründə pərakəndə mal dövriyyəsi 20,0 mln.man, tədavül xərclərinin səviyyəsi əsas dövrdə 3,8% hesabat dövründə isə 3,0% olmuşdur. Tədavül xərclərinə nisbi qənaətin məbləğini hesablayın

- 6,0 mln.man
- 3,5 mln.man
- 2,4 mln.man
- 1,6 mln.man
- 7,6 mln.man

398 Məhsul istehsalının material məsrəflərinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə dövrdə 24,0% , məhsul çıxışının isə 30,0% artdığını bilərək , materialın xüsusi məsrəfinin necə dəyişdiyini hesablayın :

- 50 % artmışdır .
- 100 % aşağı düşmüş ;
- 8 % aşağı düşmüş
- 4,6 % aşağı düşmüş
- 6 % artmış

399 Müəssisədə məhsul istehsalına çəkilən bütün xərclərin məbləğinin 36 % , məhsul buraxılışının isə 40 % artdığını bilərək , məhsul vahidi maya dəyərinin necə dəyişdiyini hesablayın

- 5,0 % aşağı düşüb
- dəyişməyib .
- 2,0 % artıb ;
- 2,9 % aşağı düşüb ;
- 4,0 % aşağı düşüb ;

400 2013 – cü ildə məhsul vahidi maya dəyərinin 35,0 manat , 2014 – cü ildə isə plan üzrə 40,0 manat , faktiki 42,0 manat olduğunu bilərək , fərdi maya dəyəri indeksini hesablayın

- 1,15 .
- 0,875
- 0,909 ;
- 1,20 ;
- 0,95 ;

401 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən südün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiymeti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
düyü (kq)	400	500	2	3

- 0.875
- 1.17
- 1.40
- 1.05
- 1.50

402 Aşağıdaki şərti məlumatlara əsasən düyünün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiymeti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
düyü (kq)	400	500	2	3

- 1.50
- 1.40
- 1.15
- 1.05
- 0.865

403 Aşağıdaki şərti məlumatlara əsasən ətin fərdi qiymət indeksini hesablayın:



Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiymeti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
düyü (kq)	400	500	2	3

- 0.5
- 1.125
- 1.50
- 1.40
- 0.875

404 d

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \times \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

ifadəsi nəyin düsturudur?

- Dəyər indeksinin
- Aqreqat qiymət indeksinin
- Dəyişən tərkibli indeksin
- Sabit tərkibli indeksin
- Quruluş dəyişmələri indeksinin

405 Defilyator qiymət indeksi necə hesablanır?

- Müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışın həcmi cari qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə
- Müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə
- buraxılışın həcmi cari qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə
- Cari qiymətlərdə ümumi buraxılış müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə

406 w

Məhsulların satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Məhsul növləri	Satılmışdır, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, man.	
	əsas	hesabat	əsas	hesabat
A	200	250	420,0	400,0
B	500	500	80,0	78,4

Ümumi qiymət indeksinin hesablayın:

- 1.713
- 1.169
- 0.260
- 1.123
- 0.957

407 e

2005-ci ilin I və II rübündə «A» əmtəəsinin satışı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Bazarın №-si	1 kq qiyməti man		Satışın həcm	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	6,2	7,0	50	35
2	8,0	9,0	40	40
3	11,0	11,8	30	25

Bu məlumatlar əsasında qiymətin sabit tərkibli indeksini hesablayın:

- 1.22
- 127.0
- 1.31
- 1.25

1.108

408 Orta qiymət necə hesablanır?

d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum q}$$

a

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum p}$$

b

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{n}$$

c

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

409 Reklamın hərəkətmə əmsalı necə hesablanır?

d

$$I_v = \frac{V_1}{V_0}$$

b

$$\partial_{r,t} = \frac{C}{S}$$

a

$$\partial_{r,t} = \frac{Q}{C}$$

c

$$\partial_{r,t} = \frac{t}{n_s}$$

410 Ümumi daxili məhsulun defilyatoru hansı düstürlə hesablanır?

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

411 Verilənlərdən hansı sabit tərkibli qiymət indeksinin düsturudur?

b

$$I_p = \frac{\sum i_p q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum p_1 q_1}}$$

412 Verilənlərdən hansı quruluş dəyişikliyini qiymət indeksinin düsturudur?

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

413 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

b

$$I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$$

414 Sabit tərkibli qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_{1i} (q_{1i} + q_{0i})}{\sum p_{0i} (q_{1i} + q_{0i})}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p q_1}{\sum \frac{p q_1}{i_p}}$$

415 Yekcins mal vahidləri məcmusu üzrə qiymətin orta səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

e

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{q}$$

a

$$\bar{p} = \frac{\sum Pq}{\sum n}$$

b

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum p}$$

d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

416 Əgər çəki məlum deyildirsə, onda qiymətin orta səviyyəsi necə hesablanır?

a

$$\bar{p} = \frac{\sum Pq}{\sum \frac{pq}{p}}$$

d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

c

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{n}$$

b

$$\bar{p} = \frac{\sum Pq}{\sum n}$$

417 Eynicinsli məhsulların qiymətlərinin dinamikası öyrənilərkən ümumi indeksin hansı düsturündən istifadə olunur?

a



$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

418 Verilənlərdən hansı sabit tərkibli qiymət indeksidir

d

$$I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

419 Verilənlərdən hansı qurluşun təsiri indeksidir

d

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

a

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

420 Əgər ayrı-ayrı məhsullar üzrə qiymət indeksləri məlumdursa, onda Laspeyrisin ümumi qiymət indeksi necə olmalıdır?

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

a

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

b

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

421 İstehlak qiymətləri indeksi verilənlərdən hansı düstürlə hesablanır?

b

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

a

$$I_p^i = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

c

$$I_3 = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

422 İnflyasiya norması necə hesablanır?

a

$$N = \frac{I_0 \times 100}{I_1}$$

b

$$N = \frac{(I_1 - I_0) \times 100}{I_0}$$

c

$$N = \frac{I_0 - I_1}{I_1}$$

d

$$N = \frac{I_1 + I_0}{I_0}$$

423 İnflyasiyanı ölçmək üçün manatın alıcılıq qabiliyyəti necə hesablanır?

b

$$i_t = \frac{P}{P_{t-1}}$$

a

$$I_{a,q} = I_p \times I_q$$

d

$$I_{a,q} = \frac{1}{I_q}$$

c

$$I_{a,q} = \frac{i_p - i_q}{I_q}$$

424 Verilənlərdən hansı Laspeyresin qiymət indeksinin düstutudur?

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 \cdot q_0}{\sum p_0 \cdot q_0} \cdot \frac{\sum p_0 \cdot q_1}{\sum p_0 \cdot q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

425 Ərazi qiymət indeksinin düsturunu göstərin:

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_{A_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}{\sum p_{B_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

426 Verilənlərdən hansı Paaşenin aqreqat çəkili qiymət indeksinin düsturudur

b

$$I_p = \frac{\sum p_{A_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}{\sum p_{B_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

427 Verilənlərdən hansı Fişerin ideal qiymət indeksinin düsturudur?

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_A (q_A + q_B)}{\sum p_B (q_A + q_B)}$$

428 Ümumi orta harmonik qiymət indeksini göstərin:

d

$$i_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_1 \cdot q_0}{\sum p_0 \cdot q_0};$$

a

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

b

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$i_p = \frac{\sum p_{A_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}{\sum p_{B_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}$$

429 Silsilə qaydada ilə hesablanan fərdi qiymət indeksini göstərin

a

$$i_p = \frac{P_i}{P_{t-1}}$$

b

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$



d

$$I_p = \frac{\sum p_{1t}(q_{1t} + q_{2t})}{\sum p_{2t}(q_{1t} + q_{2t})}$$

430 Dəyişən tərkibli orta qiymət indeksini göstərin

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_{1t}(q_{1t} + q_{2t})}{\sum p_{2t}(q_{1t} + q_{2t})}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

431 Sabit tərkibli orta qiymət indeksini göstərin:

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{I_p}}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

432 Quruluş amilinin orta qiymətlərin dinamikasına təsirini müəyyən edən indeksi göstərin:

a

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

433 Quruluş dəyişikliyi təsirinin qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

b

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

a

$$i_p = \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} \div \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1}$$

d

$$i_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0}$$

c

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

434 Marşalın elastiklik əmsalı necə yazılır?

a

$$E = \frac{\Delta P}{P} + \frac{\Delta X}{X}$$

c

$$E = \frac{\Delta P}{N} + \frac{\Delta X}{N}$$

d

$$E = \frac{\Delta P}{N} \div \frac{\Delta X}{N}$$

b

$$E = \frac{\Delta P}{P} \times \frac{\Delta X}{X}$$

435 Aşağıdakılardan hansı Paaşenin qiymət indeksinin düsturudur?

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

436 Aşağıda verilən düsturlardan hansı əmək məhsuldarlığının müştəqim göstəricisidir

d

$$W = \frac{q}{T} \quad \text{və ya} \quad W = \frac{qp}{T} \quad ;$$

a

$$M = \frac{M}{q} \quad ;$$

b

$$t = \frac{T}{q} \quad ;$$

c

$$C = \frac{Z}{q} \quad ;$$

437 Paaşenin təklif etdiyi aqreqat qiymət indeksi hansıdır?

d

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

438 Laspeyresin təklif etdiyi aqreqat qiymət indeksi hansıdır?

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

439 a

Aşağıdakı məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qiymət indeksini hesablamaq üçün hansı düsturdan istifadə etmək məqsədəuyğundur?

Əmtələr	Mövcud qiymətlərdə əmtə dövrüyyəsi, mln man		Əsas dövrə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas	Hesabat	
A	5,0	7,0	+10
B	2,0	2,5	-20

a

$$I_p = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

440 Təkrar satışların sayı göstəricisi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

d

$$\frac{\dot{U}MD}{XMD}$$

c

$$\frac{XMD}{PMD}$$

b

$$\frac{PMD}{\dot{U}MD}$$

a

$$\frac{TMD}{\dot{U}MD}$$

441 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksidir?

b

$$i_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

a

$$i = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

d



$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

442 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin qiymət indeksidir?

b

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

a

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

443 Aşağıdakı indekslərdən hansı mal dövriyyəsi indeksi adlanır?

d

$$J_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

a

$$J_{pq} = \frac{\sum q_1 P_1}{\sum q_0 P_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

c

$$I_p^l = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

444 a

d

a

b

c

445 Respublikada və ya bölgədə ticarətin inkişaf səviyyəsini səciyyələndirən göstərici verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

d

a

b

c

446 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsi indeksidir?

a

- d
- c
- b

447 Verilənlərdən hansı hesabi orta qiymət nideksidir?

- a
- c
- d
- b

448 Verilənlərdən hansı harmonik qiymət indeksidir?

- d
- a
- c
- b

449 Verilənlərdən hansı hesabi orta fiziki həcm nideksidir?

- a
- d
- c
- b

450 a

- a
- d
- c
- b

451 Mal dövriyyəsinin əmtəə quruluşunun dəyişməsinin ümumiləşdirici qiymətini verilən düstürlərdən hansının köməyi ilə vermək olar?

- d
- a
- b
- v

452 Mal dövriyyəsinin sürəti verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- a
- d
- c
- b

453 Verilən düstürlərdən hansı mal dövriyyəsinin sürəti indeksidir?

- c
- b
- a
- d

454 Verilən düstürlərdən hansı mal dövriyyəsinin müddəti indeksidir?

- b
- a
- e
- d
- c

455 Ticarətdə əmək məhsuldarlığının dinamikası verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- h
- a
- b
- v

456 Ticarət müəssisəsindəki əmək məhsuldarlığının səviyyəsi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanıla bilər?

- j
- a
- b
- v

457 Müəssisədə görülən işlərə dair aşağıdakı məlumat vardır İşlərinin mexanikləşdirilməsinin ümumi əmsalını hesablayın

- 56,8%
- 52,8 %
- 55,0%
- 50,0%

54,4%

458 Aşağıdaki şərti məlumatlara əsasən ətin fərdi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.50;
- 0.875
- 1.40;
- 1.05;
- 0.865;

459 Aşağıdaki şərti məlumatlara əsasən düyünün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

- 0.875
- 1.50;
- 1.40;
- 1.05;
- 0.667;

460 Aşağıdaki şərti məlumatlara əsasən südün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.50;
- 0.865;
- 0.875;
- 1.05;
- 1.40;

461 Mal ehtiyatının orta həcmi hansı düstürlə hesablanır?

- c
- d
- b
- a

462 Ehtiyat tutumu hansı düstürlə hesablanır?

- d
- b
- c
- a

463 Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisi hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

464 Bir dövriyyənin səmərəliliyi necə hesablanır?

- b
- d
- c
- a

465 Əmtəə ehtiyatının optimal səviyyəsi ( gün hesabı ilə) verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- a
- d
- c
- b

466 Ticarət müəssisələri sahəsinin optimal ölçüsü verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- b
- d
- c
- a

467 Əhalinin pərakəndə ticarət şəbəkəsi ilə təmin olunma göstəricisi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- a
- d
- c
- b

468 Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- a
- d
- c
- b

469 Müxtəlif iş növləri üzrə mexanikləşmənin ümumi əmsalı hansı düstürlə hesablanır?

- a
- $Q_{m \times p} : Q_q \setminus m \times P$
- $t_{mex} : t_q \setminus m$
- $Q_m : Q_q \setminus m$
- $\Theta_{mex} = t_{mqm} : t_q \setminus m \ qm$

470 Ticarət formalarının səmərəliliyi təhlil olunarkən verilən indekslərin hansı düstüründən istifadə oluna bilər?

- b
- d
- c
- a

471 Mal göndərmə müqaviləsinin miqdarca yerinə yetirilməsi qiymətləndirilərkən hansı göstəricidən istifadə olunur?

- d
- a
- b
- c

472 Ticarət şəbəkəsinin dinamikası indeksi hansı düstürlə hesablanır?

- a
- c
- d
- b

473 Ticarət sahəsinin dinamikası indeksi hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

474 Ticarət müəssisəsinin ixtisaslaşma səviyyəsi hansı düstürlə müəyyən edilir?

- b
- d

- c  
 a

475 Ticarət müəssisənin avadanlıqlarla təmin olunma səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

- c  
 d  
 a  
 b

476 Ticarət müəssisələrinə olan tələbat hansı düstürlə hesablanır?

- d  
 a  
 b  
 c

477 Verilənlərdən anbar binalarına olan tələbat hansı düstürlə hesablanır?

- a  
 c  
 d  
 b

478 Verilənlərdən hansı düstür anbar binalarından istifadənin normativ əmsalını xarakterizə edir?

- b  
 a  
 d  
 c

479 Müəyyən növ üzrə birjanın işgüzar fəallığı qiymətləndirilərkən qiymət indeksinin hansı düstüründən istifadə olunur?

- d  
 c  
 b  
 a

480 Həmcins mal növləri üzrə qiymət indeksi hansı düstürlə hesablanır?

- d



- a
- b
- c

481 Real satış indeksi necə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

482 Ayrı-ayrı mallar üzrə real satış indeksi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- e
- a
- b
- c
- d

483 Real satışın fiziki həcm indeksi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

484 Müxtəlif mallar üzrə qiymətlərin dinamikası hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

485 Ay ərzində birjada satılan malların qiymətlərinin orta səviyyəsi orta kəmiyyətin verilən düstürlərindən hansı ilə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

486 a

- 20,8 min.man
- 10,0 min. man
- 12,4 min. man
- 15,0 min.man
- 18,4 min. man

487 Bazar proseslərinin səmərəliliyi verilənlərdən hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

488 Cari xərclərin səmərəliliyi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

489 Maddi və əmək resurslarından istifadənin səmərəliliyi hansı düstürlə hesablanır?

- b
- c
- d
- a

490 Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyi hansı göstərici ilə xarakterizə edilir?

- d
- a
- b
- c

491 Keçmiş əməyin məsrəflərinin səmərəliliyi hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

492 Ticarətin rentabelliği hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

493 Xərclərin səmərəliliği necə ölçülür?

- d
- a
- b
- c

494 Tədavül xərclərinin nisbi səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

- d
- a
- b
- c

495 Tədavül xərcləri səviyyəsinin dəyişməsi hansı indekslə xarakterizə olunur?

- d
- a
- b
- c

496 aa

- Ümumi əlavə edilmiş dəyərin hissəsi
- Mikrosəviyyədə əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- Makrosəviyyədə əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- Cari xərclərin səmərəliliği
- Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliği

497 Rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- d
- a

- b
- c

498 Aşağıdakılardan doğru olanını göstərin:

- Bazar sənaye və qeyri sənaye xarakterli məhsulların və xidmətlərin reallaşdırıldığı yerdir
- Bazar müxtəlif istehlak dəyərlərinin satıldığı meydandır
- Bazar daxili və xarici qüvvələrin fəaliyyət göstərdiyi məkandır
- Bazar iqtisadi cəhətdən müstəqil olan alıcı və satıcı arasındakı münasibətlər sistemidir
- Bazar kənd təsərrüfatı məhsullarının satıldığı məkandır

499 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının əsas metodu hansıdır?

- Xüsusi statistik göstəricilər metodu
- Ümumiləşdirici göstəricilər metodu
- Təkrar qruplaşdırma metodu
- Çoxölçülü qruplaşdırma metodu
- Seçmə müşahidəsi metodu

500 Bazar xidmətləri dedikdə nə başa düşülür?

- Məmulatların emalıdır
- Bu zaman məhsulun maddi-əşya forması dəyişmir
- Ayrı-ayrı fərdlər üçün görülən işdir
- Məhsulun müəyyən məsafəyə daşınması və emalıdır
- Məhsulların istehsalı və çeşidlənməsidir

501 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı bazar mütənasibliyini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- İstehlakçı potensialı: istehsal vasitələri bazarının tutumu (həcmi), istehlak şeyləri və xidmətlər bazarının tutumu;
- investisiya riski
- sifarişlər çantası, onun tərkibi, dolması və dinamika
- satışın, mal ehtiyatının və qiymətlərin vaxt və ərazi etibarilə variasiya əmsalları
- tələb-təklifin nisbəti;

502 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı işgüzar fəallığı xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- mülkiyyət formaları, təşkilat formaları və ixtisaslaşma üzrə bazarda çıxış edən firmaların sayı

- bazarın bölgəvi quruluşu
- tələbatın bölgəvi səviyyəsinin variasiyası
- sövdələrin sayı, ölçüsü, tezliyi və dinamikası
- özəlləşdirmə səviyyəsi: bazarın ümumi həcmində özəlləşdirilmiş müəssisələrin sayı və hissəsi

503 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı bazarın vəziyyətinin və inkişafının bölgəvi fərqlərini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- istehsal (ticarət) güclərinin yüklənmə dərəcəsi
- bazarda tələb-təklifin nisbətinin bölgəvi variasiyası
- bazarın bölgəvi quruluşu
- Bazarın dəyişməsi, sabitliyi və dövrülüyü
- bazarın təsadüfi meyllərinin riski

504 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı kommersiya riskini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- marketinq qərarlarının qəbulu riski
- bazarın ümumi həcmində kiçik, orta və iri həcmli firmaların hissəsi
- bazarda malların satışının ümumi həcmi
- bazarda tələb-təklifin nisbətinin bölgəvi variasiyası
- Bazarın dəyişməsi, sabitliyi və dövrülüyü

505 Bazarda baş verən hadisələrin qarşılıqlı əlaqəsini öyrənmək üçün hansı metoddan istifadə edilir?

- İntensivlik əmsalından
- Orta kəmiyyətdən
- Nisbi kəmiyyətlərdən
- Dinamika sıralarının analitik göstəricilərindən
- Reqrəssiya metodundan

506 Bazarın statistik öyrənilməsinin mərhələlərini göstərin:

- İnformasiyanın toplanması, sistemləşdirilməsi, təhlil
- Statistik materialların toplanması, cədvəllərdə verilməsi, nisbi göstəricilərin hesablanması
- Statistik məlumatların yekunlaşdırılması, orta və nisbi göstəricilərin hesablanması, qrafiklərin qurulması
- Statistika müşahidəsi, qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi, cədvəllərdə verilməsi
- İnformasiyanın toplanması, ümumiləşdirici göstəricilərlə təhlili, orta göstəricilərin hesablanması

507 Bazarların seqmentləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür:

- istehlakçıların oxşar əlamətlərə görə müəyyən qruplara ayrılmasıdır
- alıcıların davranış tiplərinə görə fərqli əlamələr qzrə yekcins olmayan qruplaşdırılmasıdır
- əhalinin yekcins olmayan qruplara görə qruplaşdırılmasıdır
- İstehlakçıların fərqli əlamətlər üzrə qruplaşdırılmasıdır
- İstehlakçıların müəssisənin tətbiq etdiyi texnologiyaya görə qruplaşdırılmasıdır

508 Aşağıdakı məlumatlara əsasən istehlak edilmiş məhsullar üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın

- 0.95
- 1.15
- 1.09
- 1.32
- 1.02

509 İstehsal edilmiş məhsullar üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın

- 1.05
- 1.15
- 1.39
- 0.92
- 1.32

510 Aşağıdakı məlumata əsasən dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın

- 1.25
- 0.86
- 0.96
- 1.10
- 1.18

511 Aşağıdakı məlumata əsasən sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın

- 0.75
- 1.06
- 1.15
- 1.26
- 1.14

512 Aşağıdakı məlumatlara əsasən quruluş amilinin təsiri üzrə qiymət indeksini hesablayın

- 1.16
- 1.25
- 0.96
- 0.86
- 0.75

513 Aşağıdakı məlumatlara əsasən hesabi orta qiymət indeksini hesablayın

- 0.81
- 1.15
- 0.85
- 0.93
- 1.05

514 Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabər olar?

- 106%
- 118%
- 123%
- 132%
- 85%

515 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtənin həcmi 5% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- 15% azalar
- 5% azalar
- 9% artar
- 20% artar
- 10% artar

516 Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 115%
- 75%
- 112%
- 67%

87%

517 Əmtənin qiymət indeksini fiziki həcm indeksinə vurduqda alınan göstərici necə adlanır?

- Sabit tərkibli indeks
- Dəyişən tərkibli indeks
- Əmtəə dövriyyəsi indeksi
- Əmək məhsuldarlığı indeksi
- Maya dəyəri indeksi

518 Əmtəə dövriyyəsi indeksini qiymət indeksinə böldükdə alınan göstərici necə adlanır?

- Əmək məhsuldarlığı indeksi
- İstehsal xərcləri indeksi
- Dəyişən tərkibli indeks
- Fiziki həcm indeksi
- Sabit tərkibli qiymət indeksi

519 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dəyişməsi nəticəsində yaranan qənaət və ya artıq xərcin düsturudur?

- n
- a
- $\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1$
- $\sum p_1 q_1 + \sum p_0 q_0$

520 Laspeyresin hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir

- əsas dövrün mal dövriyyəsi
- əsas dövrün qiymətləri
- cari dövrün mal dövriyyəsi
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi

521 Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalsa, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlsə, qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 144%
- 90%
- 120%



- 117%
- 135%

522 Sabit tərkibli qiymət indeksi aşağıdakılardan hansı amilin hesabına qiymətlərin dəyişilməsini xarakterizə edir?

- Həm qiymət həm də miqdar amilinin dəyişməsi hesabına
- Məcmunun ümumi həcmində ayrı-ayrı vahidlərin hissəsinin dəyişməsi hesabına
- Tezliklərin dəyişməsi hesabına
- Cəkilərin dəyişməsi hesabına
- Orta kəmiyyətə gətirilən əlamətin qiymətlərinin dəyişməsi hesabına

523 Hesabat dövründə faktiki məhsul və xidmətlər istehsalı 120 min manat, müqayisəli qiymətlərlə isə 135 min manat məhsul və xidmətlər istehsal edilmişdir. Məlumatə əsasən Ümumi Daxili Məhsulun deflyator indeksini hesablayın.

- 12.5%
- 88.9%
- 112.5%
- 120%
- 135%

524 Əsas və hesabat dövrlərində istehlak qiymətləri indeksi müvafiq olaraq 95 və 120% təşkil etmişdir. İnflyasiya normasını hesablayın

- 30%
- 25%
- 5%
- 20%
- 26%

525 Pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksi 8% azalarsa istehlak qiymətləri indeksi necə dəyişər?

- 8 % artar
- 8.7 % artar
- 10 % artar
- 8.7 % azalar
- 8 % azalar

526 İnflyasiyanın səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün əsasən aşağıdakı göstəricilərdən hansından istifadə edilir?

- Qiymətin elastiklik əmsalı
- İstehlak mallarının fiziki həcm indeksi
- Əmtəə dövriyyəsi indeksi
- ÜDM-in fiziki həcm indeksi
- ÜDM-in deflyator indeksi

527 İnflyasiya nəticəsində birinci ildə əmtənin qiyməti əvvəlki ilə nisbətən 2 dəfə, ikinci ildə isə eyni ilə nisbətən üç dəfə artmışdır. Məlumdur ki, iki il ərzində qiymət 6 dəfə artmışdır. Qiymətin orta artım sürətini hesablayın.

- 3.5 dəfə
- 2.0 dəfə
- 6 dəfə
- 3 dəfə
- 2.45 dəfə

528 Üç bazarda bir növ məhsulun satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

- 0.65
- 0.70
- 1.2
- 0.75
- 0.36

529 2015-ci ilin I rübündə şəhərin bazarlarında “A” əmtəəsinin satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

- 9.5
- 11.0
- 5.5
- 8.0
- 14.2

530 Aşağıdakılardan hansı qiymətin elastiklik əmsalının düsturudur?

- b
- a
- d
- c

531 Elastiklik əmsalının iqtisadi mahiyyəti nədir?

- Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi nəticəsində nəticə əlamətinin orta kəmiyyətinin neçə faiz dəyişməsinin hesablaması üçün istifadə edilir
- Nəticə əlamətinin dəyişməsində amilin tutduğu hissə müəyyən edilir
- Amil əlamətinin 1% dəyişməsi nəticəsində nəticənin nə qədər dəyişməsinə bildirir
- Amil əlamətinin nəticəyə təsirinin sıxlığını hesablaması üçün istifadə edilir
- Nəticə əlamətinin hansı istiqamətdə dəyişməsinə bildirir

532 Mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

- u
- a
- b
- n

533 Qiymət amilini nəzərə almaqla müqavilə öhdəliyinin yerinə yetirilməsi hansı düsturla hesablanır?

- j
- b
- a
- l

534 Miqdar amilini nəzərə almaqla müqavilə öhdəliyinin yerinə yetirilməsi hansı düsturla hesablanır?

- g
- a
- n
- b

535 Müqavilənin yerinə yetirilməsinin ümumi indeksi aşağıdakı düsturlardan hansı ilə hesablanır?

- k
- g
- b
- a

536 Mal dövriyyəsinin qiymət indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

- a
- f

- h
- b

537 Əmtənin qiyməti 20 % artmış, məhsulun miqdarı isə 12,5% azalmışdır. Əmtə dövryyəsi indeksini hesablayın.

- 120%
- 105%
- 107.5%
- 106.5%
- 112.5%

538 Əmtə (mal) dövryyəsinin dinamikasına təsir edən əsas amillər hansılardır)

- Bazarın coğrafi yerləşməsi, alıcıların davranışı
- Bazarın vəziyyəti, dinamikası
- Məhsulun qiyməti və miqdarı
- Məhsulun qiyməti və bazarların sayı
- Məhsulun miqdarı və bazarın coğrafi yerləşməsi

539 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum pq_f=150$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum qf_{pm}=110$  mln.man olmuşdur. Müqavilə şərtlərindən kənarlaşmanın nisbi səviyyəsini hesablayın

- 140%
- 40 mln manat
- 36 mln manat
- 136 mln manat
- 136 %

540 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum pq_f=195$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum q_{mpm}=180$  mln.man olmuşdur. Müqavilə şərtlərindən kənarlaşmanın nisbi səviyyəsini hesablayın

- 50 %
- 1.5 mln manat
- 1.08 mln manat
- 108 %
- 150%

541 Mal göndərmənin faktiki dəyəri  $\sum pq_f=150$  mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə  $\sum qf_{pm}=110$  mln.man olmuşdur.

Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 40 mln manat
- 60 mln manat
- Qiymətlər eyni qalmışdır
- 36 mln manat
- 1.36 mln manat

542  $\sum p_1 q_1 = 200$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 250$  min man;  $\sum p_0 q_0 = 300$  min man məlumatına əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 150 %
- 67 %
- 80 %
- 125 %
- 120 %

543  $\sum p_1 q_1 = 900$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 1000$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 950$  min man əsasən Laspeyresin qiymət indeksini hesablayın

- 105.3 %
- 95 %
- 105.5%
- 111 %
- 90%

544  $\sum p_1 q_1 = 1200$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 1150$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 960$  min man əsasən Paaşenin qiymət indeksini hesablayın

- 95.8 %
- 125 %
- 80 %
- 83.4 %
- 104 %

545  $\sum p_1 q_1 = 450$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 320$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 430$  min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 71 %
- 141 %
- 105 %
- 74.4 %

95 %

546  $\sum p_1 q_1 = 300$  min man,  $\sum p_0 q_0 = 350$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 250$  min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

71.4 %

120 %

86 %

140 %

117 %

547  $\sum p_1 q_1 = 1700$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 1400$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 1250$  min man məlumata əsasən qiymət amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

-150 min man

450 min man

300 min man

150 min man

-300 min man

548  $\sum p_1 q_1 = 700$  min man,  $\sum p_1 q_0 = 600$  min man;  $\sum p_0 q_1 = 450$  min man məlumata əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

-250 min man

250 min man

100 min man

150 min man

-150 min man

549 Mal dövriyyəsinin əmtəə quruluşu hansı göstərici vasitəsilə hesablanır.

Orta səviyyənin dinamikası indeksi

Dispersiya

Orta kvadratik uzaqlaşma

Quruluş orta kəmiyyəti

Orta xətti uzaqlaşma

550 Mal dövriyyəsi indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

- b
- a
- j
- n

551 59. Verilmiş məlumatlar əsasında firmanın I rübə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: min manatla 1.01. – 1400 1.02-1550 1.03 – 1270 01.04 – 1600 I rübə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığını müəyyənləşdirin

- 1250
- 1400
- 1440
- 1410
- 1040

552 Dövriyyə fonlarının orta qalığının satılmış mal və xidmətlərin dəyərinə nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- Balansın aktivi
- Əsas kapitalın dövriyyəsi əmsalı
- Təhkim olma əmsalı
- Satışın effektivlik əmsalı
- Bir dövriyyənin orta müddəti

553 Məhsul satışından daxilolmaların dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- Balansın aktivi
- Əsas kapitalın dövriyyəsi əmsalı
- Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- satışın effektivlik əmsalı
- Bir dövriyyənin orta müddəti

554 Əmtənin orta ehtiyatı hansı düsturla hesablanır?

- Orta kvadratik uzaqlaşma
- Xronoloji orta kəmiyyət
- Quruluş orta kəmiyyəti
- Üstlü orta kəmiyyət
- Orta xətti uzaqlaşma

555 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 600 min man, mal ehtiyatlarının orta həcmnin 150 min manat olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin sürəti göctəricisini hesablayın.

- 20
- 37.5
- 375
- 4
- 0.25

556 İyul ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 500 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 250 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın

- 30 min manat
- 150 min manat
- 375 min manat
- 15 min manat
- 300 min manat

557 Aprel ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 200 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta aylıq mal ehtiyatını hesablayın

- 15 min manat
- 100 min manat
- 150 min manat
- 300 min manat
- 10 min manat

558 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- Maya dəyərini
- İşçilərin sayını;
- Əmək məhsuldarlığını;
- Əmtəənin qiymətini;
- Əmək tutumunu;

559 Aprel ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 200 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın



- 15 min manat
- 100 min manat
- 10 min manat
- 300 min manat
- 150 min manat

560 Mal ehtiyatı indeksnin 1,32, mal dövriyyəsi indeksinin isə 0,89 olduğunu bilərək malın dövriyyə müddəti indeksini hesablayın

- 0.93
- 1.43
- 0.67
- 2.21
- 0.43

561 Mal ehtiyatı indeksnin 1,04, mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,12 olduğunu bilərək malın dövriyyə müddəti indeksini hesablayın

- 0.08
- 1.02
- 1.08
- 0.93
- 2.16

562 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 1.01.2007 – 64,1 01.04.2007 – 57,8 01.07.2007 – 60,0 01.10.2007 – 63.2 01.10.2008-72,3

- 58.4
- 66.2
- 60.8
- 61.5
- 62.3

563 Faktiki işlənmiş adam günlərin 1500, bütün günü boş dayanma adam günlərinin 150, işə çıxılmayan adam günlərin isə 50 olduğunu bilərək iş vaxtının təqvim fondunu hesablayın

- 1350
- 1500
- 1650
- 1550

1700

564 Faktiki işlənmiş adam günlərin 2000, bütün günü boş dayanma adam günlərinin 250, işə çıxılmayan adam günlərin isə 500 olduğunu bilərək iş vaxtının təqvim fondunu hesablayın

1750

2500

2250

2750

1500

565 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 2,6 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

0.92

0.72

0.76

0.87

0.82

566 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 1,9 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

0.92

0.5

0.63

0.7

0.8

567 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 12 000 adam-gün, II növbədə 25000 adam –gün, III növbədə 6000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

1.9

1.5

1.6

1.7

1.8

568 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işləmişlər: I növbədə 30 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam –gün, III növbədə 11000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 2.84
- 2.0
- 2.17
- 2.52
- 3

569 Məhsul istehsalının material məsrəflərinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə dövrdə 12,0% , məhsul çıxışının isə 24,0% artdığını bilərək , materialın xüsusi məsrəfinin necə dəyişdiyini hesablayın

- 10.1% azalmış
- 5.6% artmış
- 8.7% azalmış
- 100 % azalmış
- 9.7% azalmış

570 İstehsal fondları, qeyri-maddi aktivlər və maddi dövriyyə vəsaitlərinin bir manatına düşən mənfəətin həcmi hansı statistik göstərici ifadə edir?

- xalis mənfəətin xüsusi çəkisi
- heç biri
- ümumi rentabellik
- satılmış mənfəətin rentabelliği
- balans mənfəəti

571 Mal dövriyyəsinin həcmi 12 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 3 mln manat, işçilərin orta illik sayının 1200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyini hesablayın

- 9 mln man
- 13.3 min man
- 4 manat
- 10 min manat
- 15 manat

572 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmi 25% aşağı düşməsi, məhsul vahidinin maya dəyərinin 10% yüksəlməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər?

- 10 % artar
- 15% azalar
- 15 % artar

- 17.5 % artar  
 17.5 % azalar

573 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmninin 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərinin 10% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər?

- 4.9 % azalar  
 5.6% artar  
 10.3 % azalar  
 12.5 % artar  
 11.6% artar

574 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 100, ilin sonuna 110 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.2 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın

- 10 min manat  
 11.4 min manat  
 12 min manat  
 10.9 min manat  
 11 min manat

575 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 150, ilin sonuna 170 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.6 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın:

- 12 min manat  
 8 min manat  
 10 min manat  
 10.7 min manat  
 9.4 min manat

576 Mal dövriyyəsinin həcmninin 4 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1 mln manat, işçilərin orta illik sayının 200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyinin hesablayın

- 80min manat  
 3 mln man  
 4 mln man  
 5 min man  
 20 min manat

577 Firmanın hesabat dövründə pərakəndə mal dövriyyəsi 15,0 mln.man, tədavül xərclərinin səviyyəsi əsas dövrdə 2.1% hesabat dövründə isə 2.5% olmuşdur. Tədavül xərclərinə nisbi qənaətin məbləğini hesablayın

- 7200 manat
- 8000 manat
- 4500 manat
- 7143 manat
- 6000 manat

578 Əsas dövrdə məhsul vahidinin maya dəyərinin 42,0 manat , hesabat dövründə isə plan üzrə 45,0 manat , faktiki 43,0 manat olduğunu bilərək, fərdi maya dəyəri indeksini hesablayın

- 107%
- 110 %
- 115%
- 108%
- 102%

579 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 10 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam –gün,III növbədə 60000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 2.25
- 1.5
- 2.3
- 1.75
- 1.45

580 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 20 000 adam-gün, II növbədə 15000 adam –gün, III növbədə 5000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 1.8
- 40
- 20
- 2
- 1

581 Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?

- Fərdi;
- Həcm göstəricisi indeksi
- Keyfiyyət göstəricisi indeksi;
- Ümumi;
- Qruplu;

582 Məhsul buraxılışının ay ərzində 2000 min manat, işçilərin orta aylıq sayının 500 nəfər olduğunu bilərək, orta aylıq hasilatı hesablayın:

- 4000 kg
- 2000 man
- 2000 kg
- 1000 man
- 4000 man

583 Məhsul buraxılışının 400 min manat, işlənmiş vaxtın isə 1200 adam-gün olduğunu bilərək, məhsulun əmək tutumunu hesablayın

- 5 gün
- 480 manat
- 3 adam gün
- 5 adam gün
- 1600 manat

584 Satışdan daxil olan mənfəətin ümumi mütləq dəyişməsini hansı düsturla hesablamaq olar

- $\sum z_0 q_0 - \sum p_1 q_1$
- $\sum z_1 q_1 + \sum p_0 q_0$
- b
- a